



შპს „KPMG Georgia“
ჯი ემ თი პლაზა, მე-5 სართული
თავისუფლების მოედანი №4
თბილისი, 0105
საქართველო
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

შპს ენერგოტრანსი
ბარათაშვილის ქ. N2

ჩვენი საცნობარო
ნომერი:

ge/1/061/18

28/09/2018

მმართველობითი ანგარიშგების უწყისი

ძვირფასო ბატონო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2018 წლის 28 სექტემბერს გამოცემულ „მმართველობითი ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული 2018 წლის 28 სექტემბრით, გამოცემულია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორული დასკვნაში, 2018 წლის 17 ივლისს, არ ეხება მმართველობით ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2018 წლის 17 ივლისის შემდეგ. მმართველობითი ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენათა ეფექტი, რომელიც ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება ფინანსურ ანგარიშგებას, ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცემთ რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობის ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიში:

- შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,

გიორგი საფარძანი
აუდიტის დეპარტამენტის დირექტორი
შპს „KPMG Georgia“

ვალუტის რისკი

უცხოური ვალუტის რისკი წარმოადგენს რისკს, რაც დაკავშირებულია სამართლიანი ღირებულების, ან ფინანსური ინსტრუმენტის მომავალი ფულადი მიმოქცევის რეეფასთან, რაც გამოწვეული იქნება უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით. კომპანიის პოზიცია უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებასთან მიმართებაში, დაკავშირებულია ძირითადად ფინანსურ დავალიანებასთან, რაც წარმოდგენილია უცხოურ ვალუტაში. ვალუტა, რომელშიც ხდება სასესხო ტრანზაქციები ძირითადად წარმოდგენილია ევროში.

კომპანია არ იყენებს ჰეჯირებას, სავალუტო რისკებთან მიმართებაში.

დირექტორის მოადგილე ფინანსურ საკითხებში

ნიკოლოზ ბიბილური



დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი

თეა ტორიაშვილი





შპს „KPMG Georgia“
ჯი ემ თი პლაზა, მე-5 სართული
თავისუფლების მოედანი №4
თბილისი, 0105
საქართველო
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

შპს ენერგოტრანსი
ბარათაშვილის ქ. N2

ჩვენი საცნობარო
ნომერი: ge/1/061/18

28/09/2018

მმართველობითი ანგარიშგების უწყისი

ძვირფასო ბატონებო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2018 წლის 28 სექტემბერს გამოცემულ „მმართველობით ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული 2018 წლის 28 სექტემბრით, გამოცემულია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორული დასკვნაში, 2018 წლის 17 ივლისს, არ ეხება მმართველობით ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2018 წლის 17 ივლისის შემდეგ. მმართველობით ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენათა ეფექტი, რომელიც ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება ფინანსურ ანგარიშგებას, ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცემთ რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობის ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიში:

- შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,

კარენ საფარიანი
აუდიტის დეპარტამენტის დირექტორი
შპს „KPMG Georgia“

2018 წლის 28 სექტემბერი

შპს “ენერგოტრანსი”
2017 წლის მმართველობის ანგარიშგება
საქმიანობის მიმოხილვა

სარჩევი

1. კომპანიის შესახებ	3
2. კომპანიის სტრატეგიული მიზნები და მიმდინარე პროექტები	4
3. კომპანიის ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები	5
4. კომპანიის ძირითადი ფინანსური	6
5. კომპანიის წინაშე არსებული რისკების მართვა	8

1. კომპანიის შესახებ

შპს ენერგოტრანსი (შემდეგში „კომპანია“) დაარსდა 2002 წელს (რეგისტრაციის ნომერი და თარიღი: 5/4-3329; 12/09/2002). 2009 წლიდან შპს ენერგოტრანსის 100 % წილის მფლობელს წარმოადგენს სააქციო საზოგადოება „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა (\"სსე\"). კომპანიის საბოლოო მშობელი კომპანიაა სს „საპარტნიორო ფონდი“.

შპს „ენერგოტრანსის საქმიანობა რეგულირდება საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობით, მარეგულირებელი ორგანოსა და საქართველოს მთავრობის მიერ ზემოაღნიშნულ კანონმდებლობის ფარგლებში გაცემული ნორმატიული აქტების საფუძველზე. მათ შორის ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ საქართველოს კანონით, საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2006 წლის 30 აგვისტოს #77 ბრძანებით ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) ბაზრის წესების დამტკიცების შესახებ, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნული კომისიის 2014 წლის 17 აპრილის #10 დადგენილებით ქსელის წესების დამტკიცების შესახებ, ელექტრული ქსელების ხაზობრივი ნაგებობების დაცვის წესისა და მათი დაცვის ზონების დადგენის შესახებ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 24 დეკემბრის #366 დადგენილებით, საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის #მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ 57 დადგენილებით. კომპანია ფლობს ხარისხის კონტროლის სერთიფიკატს, ISO 9001.

შპს ენერგოტრანსის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ელექტროენერგიის გადამცემა, ელექტროენერგიის ექსპორტის და ტრანზიტის განხორციელებას. შპს ენერგოტრანსი ფლობს: 500 კვ-ან ელექტროგადამცემ ხაზებს „ვარძია-ზეკარი“, 400კვ-იან ელექტროგადამცემ ხაზს „მესხეთი“ და 500/44/220 კვ. ქვესადგურ ახალციხეს. ენერგოტრანსის მფლობელობაში არსებული ელექტროგადამცემი ხაზების საერთო სიგრძე საქართველოს ტერიტორიაზე 290 კმ-ია. იგი მოცავს საქართველოს 10 მუნიციპალიტეტის ტერიტორიასა და სამხრეთის მხრიდან ერთმანეთთან აკავშირებს „გარდაბანი 500-სა“ და „დიდი ზესტაფონის“ ქვესადგურებს ახალციხის 500/400/220 კვ ქვესადგურის გავლით. გარდა ზემოთ ხსენებულისა, ახალციხის ქვესადგური, 400 კ.ვ ელექტროგადამცემი ხაზის „მესხეთის“ მეშვეობით უკავშირდება თურქეთის ქვესადგურ „ბორჩხას“. იგი თავისი მნიშვნელობით უნიკალურია კავკასიის რეგიონში, რადგან პირველად აქ იქნა დამონტაჟებული მუდმივი დენის ჩანართი (HVDC). აღნიშნული პროექტი, რომელიც „შავი ზღვის გადამცემი ქსელის მშენებლობის პროექტის“ სახელწოდებით არის ცნობილი, დაფინანსებულ იქნა გერმანიის რეკონსტრუქციის ბანკის (KfW), ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB) და ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის (EBRD) -ის მიერ. პროექტის ღირებულება შეადგენდა 250 მილიონი ევროს, რომელიც დამატებით უზრუნველყოფს საქართველოს ელექტროგადამცემი ხაზის დაცვას, როგორც დამატებით 500 კვ-იანი კავშირის საშუალებით, აგრეთვე ქმნის ელექტროენერგიის ექსპორტის შესაძლებლობას თურქეთის მიმართულებით. „შავი ზღვის გადამცემი ქსელის მშენებლობის პროექტი“ დასრულდა 2013 წელს.

2. კომპანიის სტრატეგიული მიზნები და მიმდინარე პროექტები

შპს ენერგოტრანსის მისიაა ელექტროენერგიის გადაცემის უსაფრთხო, საიმედო, ეკონომიკურად ეფექტიანი ქსელის, შენარჩუნება და მართვა.

კომპანიის სტრატეგიულ ამოცანებს წარმოადგენს:

- ქვეყნის ენერგოსისტემის მუშაობის მდგრადობა;
- ქსელის საიმედოობის ამაღლება;
- ძირითადი მაგისტრალური ქსელის მნიშვნელოვნად გაძლიერება;
- მომარაგებაში გამოწვეული შეფერხებებისა და ზარალის თავიდან აცილება;
- ელექტროენერგიის იმპორტ-ექსპორტისა და ტრანზიტის განხორციელება;
- კომპანიის ეფექტიანობის ამაღლებას;
- ფინანსური მდგრადობის შენარჩუნება.

ამჟამად შ.პ.ს. „ენერგოტრანსი“ ახორციელებს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის მიმდინარე „ჯვარი ხორგას შემაერთებელი ქსელის“ და „ქსანი სტეფანწმინდის ქვესადგურების დამაკავშირებელი ახალი 500 კვ. ელექტროგადამცემი ხაზის“ მშენებლობის პროექტებს.

აღნიშნული პროექტები დაფინანსებულია გერმანიის რეკონსტრუქციის ბანკის (KfW) და ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის (EBRD) მიერ, ხოლო პროექტის კონსულტანტია გერმანული კომპანია Fitchner-ი. აღნიშნული პროექტები მიზნად ისახავს 220კვ. ორჯაჭვა ელ-გადამცემი ხაზის მშენებლობას ქვესადგურიდან „ჯვარი“ ქვესადგურ „ხორგა“-მდე (დაახლოებით 60 კმ) და 500 კვ. ორჯაჭვა გადამცემი ხაზის „კავკასიონი“-ს შეჭრას ქვესადგურში „ჯვარი“-ში (დაახლოებით 8 კმ). დასრულების შემდეგ, გადამცემი ხაზები უზრუნველყოფენ ქვეყნის ჩრდილო-დასავლეთ ნაწილში მდებარე ჰესებიდან ელექტროენერგიის გატანას დასავლეთ საქართველოს, ფოთის თავისუფალი ინდუსტრიული ზონისა და თურქეთის მიმართულებით. აღნიშნული უზრუნველყოფს აღმოსავლეთ საქართველოსკენ ელექტროენერგიის მიწოდების ზრდას და ელექტროენერგიის გადაცემისა და მასშტაბური საბითუმო ვაჭრობის ხელშეწყობას საქართველოსა და მეზობელ ქვეყნებს შორის. „ქსანი-სტეფანწმინდის“ გადამცემი ხაზი მოემსახურება მცხეთა-მთიანეთის რეგიონში არსებულ და მშენებარე ჰიდროელექტროსადგურების, რაც უზრუნველყოფს მათ მიერ გამოიმუშავებული ელექტრო ენერგიის ინტეგრირებას საქართველოს ენერგოსისტემაში. შემდგომ ეტაპზე, იგეგმება ამ ხაზის დაკავშირება რუსეთის ენერგოსისტემასთან; შესაბამისად, დაგეგმილია სტეფანწმინდის მიმდებარე ტერიტორიაზე 500/110 კვ.-იანი გადამცემი ქვესადგურის მშენებლობა. აღნიშნული შექმნის საქართველოს, რუსეთის, სომხეთის და ირანის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელ ენერგეტიკულ მაგისტრალს და ხელს შეუწყობს საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელის სტაბილურობასა და ფართომასშტაბიანი სავაჭრო ურთიერთობების დამყარებას საქართველოს, რუსეთს, სამხრეთ კავკასიის სხვა ქვეყნებსა და „შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის“ ქვეყნებს შორის.

3. კომპანიის ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები

გარემოზე ზემოქმედება

ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ზემოქმედება გარემოზე არსებითად განსხვავდება ერთმანეთისგან როგორც მასშტაბით და ხარისხით, ისე გავლენის ქვეშ მყოფი ბუნებრივი რეცეპტორების მოქმედების ზონით. ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობისა და ექსპლუატაციის დროს ძირითად ზემოქმედებას განიცდის:

- წყლის ობიექტები - ნაკადულები და მდინარეები
- ჰაერი
- გეოლოგია, ნიადაგი.
- ადგილობრივ მოსახლეობაზე, პროექტში დასაქმებულ მუშებზე და ზოგადად საზოგადოებაზე პოტენციური ზემოქმედება

აღნიშნულ საკითხებთან დაკავშირებით შპს ენერგოტრანსის მიზანია ეკოლოგიური რეცეპტორების კვლევა და შეფასება ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პოტენციური ზემოქმედების გამოვლენის მიზნით (და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შემუშავება) უნდა განხორციელდეს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ საქართველოს კანონის (21.06.2017; შეტანილია ცვლილებები 07/12/2017) და პროექტის დონორი საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიერ განსაზღვრული გაიდლაინების შესაბამისად. თითოეული კონკრეტული პროექტის მიმდინარეობის პროცესში კომპანია გარემოს დაცვასთან დაკავშირებით გადის შემდეგ ეტაპებს:

- თითოეული კონკრეტული პროექტისათვის „გარემოზე ზემოქმედების შეფასების“ (გზმ-ს) დოკუმენტის მოსამზადებლად მოვალეობათა ნუსხის (TOR) და მასშტაბების (Scoping - შესწავლის დონისა და მასშტაბების აღწერა) განსაზღვრა. საფუძველი საქართველოს კანონი გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ; (21.06.2017; შეტანილია ცვლილებები 07/12/2017) და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიერ განსაზღვრული გაიდლაინების შესაბამისად;
- გზმ-ს მომზადების პროცესის კონტროლი;
- საჯარო განხილვების ჩატარება/მონაწილეობა ;
- ეკოლოგიური ექსპერტიზის პირობების შესრულება;
- სამშენებლო პერიოდში: ობიექტის პერმანენტული მონიტორინგი კომპანიის სამუშაო ჯგუფის მიერ;
- წელიწადში ორჯერ (შემოდგომა-გაზაფხულზე) კვალიფიციური ექსპერტების მიერ ობიექტის მონიტორინგი ბიომრავალფეროვნების კუთხით .
- ექსპლუატაციის პერიოდში - ორჯერ (შემოდგომა-გაზაფხულზე) კვალიფიციური ექსპერტების მიერ ობიექტის მონიტორინგი ბიომრავალფეროვნების კუთხით;
- მენეჯმენტის გეგმებისა და მონიტორინგის პროგრამის მომზადება და შეთანხმება გარემოს დაცვის სამინისტროსთან და საერთაშორისო დონორებთან;

კომპანიის მიერ ჩატარებული გზმ-ს კვლევები მისაღები და დამტკიცებული იქნა, ზემოთ ხსენებული პროექტების განსახორციელებლად.

შრომის უსაფრთხოება

დასაქმებულ თანამშრომელთა რაოდენობა შეადგენს 88 ადამიანს.

შპს ენერგოტრანსის მიზანია საწარმოო ტრავმატიზმის ნულოვან ნიშნულთან შენარჩუნება. თანამშრომლების ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება კომპანიის უმაღლესი პრიორიტეტია. შპს ენერგოტრანსის-ს ნაწილი პერსონალი საქმიანობს მაღალი რისკის შემცველ გარემოში. შესაბამისად, კომპანიის მიზანია მათი ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების დაცვა და ამ მიმართულებით მუდმივი გაუმჯობესების ღონისძიებების გატარება. მაღალი ძაბვის ობიექტებზე მომუშავე პერსონალს, ყოველწლიურად უტარდება სწავლება: ტექნიკური მოწყობილობების ექსპლუატაციის წესებში, შრომის უსაფრთხოებისა და ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებებში, აგრეთვე, პირველადი (ექიმამდელი) დახმარების საკითხებში. პერსონალის სამუშაოზე დაშვება ხდება მათი კვალიფიკაციის და უსაფრთხოების ჯგუფის გათვალისწინებით.

4. კომპანიის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

საბალანსო უწყისი

'000 ლარი	2017 წელი	2016 წელი
აქტივები		
გრძელვადიანი აქტივები	292,833	570,151
მიმდინარე აქტივები	14,638	21,075
სულ აქტივები	307,471	591,226
კაპიტალი და ვალდებულებები		
სულ კაპიტალი	(374,495)	(57,222)
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	358,596	583,760
სულ მიმდინარე ვალდებულებები	323,370	64,688
სულ ვალდებულებები	681,966	648,448
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	307,471	591,226

ძირითადი საშუალებები

2017 წლის 31 დეკემბერს შპს ენერგოტრანსის ხელმძღვანელობამ გამოავლინა ინდიკატორი, რომ კომპანიის ძირითადი საშუალებები (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული) შესაძლოა გაუფასურებული იყოს იმ მიზეზით, რომ 2017 წელს კომპანიის წმინდა საოპერაციო ფულადი სახსრების შემოდიდება დაგეგმილზე ნაკლები იყო, რაც ძირითადად გამოწვეული იყო ელექტროენერგიის ტრანზიტიდან დაგეგმილი ფულადი ნაკადების ჩამორჩენით ფაქტობრივ მონაცემებთან. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენადი ღირებულება ეფუძნება მის გამოყენებით ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ხანგრძლივად სარგებლობიდან გამომდინარე გამოქვეყნებული მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირების გზით. შესაბამისად, ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღმოჩნდა უფრო მაღალი, ვიდრე მისი აღდგენადი ღირებულება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი 250,117 ათასი ლარის ოდენობით აღიარდა გაუფასურების ზარალში 2017 წლის განმავლობაში, რომელიც პროპორციულად გადანაწილდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე.

მიმდინარე აქტივები

მიმდინარე აქტივების შემცირება გამოწვეულია კომპანიის მიერ დღგ-ს აქტივის მიმდინარე საბიუჯეტო გადასახადებში გაქვითვასთან.

სესხები

2017 წელს, ფულადი სახსრების დეფიციტის გამო, სახელშეკრულებო თანხები, რომელთა გადახდის ვალდებულება კომპანიას საქართველოს მთავრობასთან დადებული ქვესასესხო ხელშეკრულების (KfW) ფარგლებში ჰქონდა, დროულად არ იქნა დაფარული კომპანიის მიერ. კომპანიამ ვერ მოახერხა სესხის რესტრუქტურიზაციის პირობების შეთანხმება საქართველოს მთავრობასთან 2017 წლის განმავლობაში, შესაბამისად, კომპანიამ საქართველოს მთავრობისგან ვერ მიიღო 2017 წელს ვადადამდგარი გადახდების გადავადებაზე ფორმალური თანხმობა. სახელშეკრულებო პირობების დარღვევა ქვესასესხო ხელშეკრულების (KfW) საფუძველზე წარმოადგენს დეფოლტის შემთხვევას, რაც საქართველოს მთავრობას ანიჭებს უპირობო უფლებას მოითხოვოს 276,166 ათასი ლარის ოდენობით (2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით) სესხებისა და კრედიტების დაუყოვნებლივ დაფარვა.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აღნიშნული სესხი რეკლასიფიცირდა მიმდინარე ვალდებულების მუხლში კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ამჟამად მიმდინარეობს მოლაპარაკებები საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან, სესხის რესტრუქტურიზაციასთან დაკავშირებით კომპანიის სასესხო ვალდებულებების დაფარვის გრაფიკის გახანგრძლივების შესახებ.

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	2017 წელი	2016 წელი
საოპერაციო საქმიანობის შედეგები	(238,748)	15,690
წმინდა ფინანსური ხარჯი	(76,393)	(50,277)
ზარალი დაბეგვრამდე	(315,141)	(34,587)
მოგების გადასახადის სარგებელი	-	1,622
წლის ზარალი და მთლიანი სრული ზარალი	(315,141)	(32,965)

შემოსავალი

'000 ლარი	2017 წელი	2016 წელი
შემოსავალი ელექტროენერგიის გადაცემიდან	33,765	33,203
შემოსავალი ელექტროენერგიის ექსპორტიდან	4,234	3,226
შემოსავალი ელექტროენერგიის ტრანზიტიდან	1,918	6,061
სულ შემოსავლები	39,917	42,490

2017 წელს ბიუჯეტით დაგეგმილი ტრანზიტის მოცულობა შეადგენდა 5,381,485,000 კვ.სთ-ს, თუმცა კომპანიისგან დამოუკიდებელი მიზეზების გამო რეალურმა მოცულობამ შეადგინა 253,991,339 კვ.სთ რამაც გამოიწვია შემოსავლის შემცირება.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

000 ლარი	2017	2016
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან (საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული)/საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები	31,873	37,395
ფინანსურ საქმიანობებში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები	(2,505)	574
წმინდა ფულადი ნაკადები	(32,494)	(38,519)
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში	(3,126)	(550)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს	5,789	6,132
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	199	207
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	2,862	5,789

ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადების ცვლილება 2017 წელს 2016 წელთან შედარებით გამოწვეულია 2017 წლის დეკემბერში გრაფიკით გათვალისწინებული გადახდის გადაუხდელობით (ქვესასესხო ხელშეკრულების ფარგლებში (KfW)).

5. კომპანიის წინაშე არსებული რისკების მართვა

ხელმძღვანელობა იღებს სრულ პასუხისმგებლობას კომპანიის რისკის მართვის სტრუქტურის ჩამოყალიბებასა და ზედამხედველობაზე. კომპანიის რისკის მართვის პოლიტიკა შემუშავებულია კომპანიის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირების, ანალიზის, სათანადო რისკის შეზღუდვების, კონტროლის უზრუნველყოფის, რისკების მონიტორინგის და შეზღუდვების დაცვის მიზნით. რისკის მართვის პოლიტიკა და სისტემა განიხილება რეგულარულად, საბაზრო პირობების და კომპანიის საქმიანობის ცვლილებების ასახვის მიზნით. კომპანია, ტრეინინგისა და ხელმძღვანელობის სტანდარტების და პროცედურების საშუალებით, მიზნად ისახავს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემოს ჩამოყალიბებას, რომელშიც ყველა თანამშრომელი აცნობიერებს საკუთარ როლს და ვალდებულებას.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის კომპანიის ფინანსურ ზარალთან დაკავშირებული რისკი იმ შემთხვევაში, თუ დამკვეთი, ან ფინანსური დოკუმენტის მეორე მხარე ვერ ასრულებს კონტრაქტით განსაზღვრულ ვალდებულებებს, რაც ძირითადად განპირობებულია დამკვეთებისგან და ბანკის ბალანსებიდან მიღებული კომპანიის კრედიტორული დავალიანებიდან.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს კრედიტის რისკის გამოხატულების მაქსიმუმს.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომლის წინაშეც დადგება კომპანია ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულების პროცესში, რაც მოგვარდება ფულადი სახსრების, ან სხვა ფინანსური აქტივების გადაცემით. კომპანიის მიდგომა ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით მიზნად ისახავს შესაძლებლობის ფარგლებში იმ ფაქტის უზრუნველყოფას, რომ მას ყოველთვის ექნება საკმარისი ლიკვიდურობა დაკისრებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად გადახდის პერიოდისთვის, როგორც ნორმალურ, ასევე დამაბულ სიტუაციებში და შესაძლებელი იქნება აღნიშნული საკითხის მოგვარება, მიუღებელი დანაკარგების, ან კომპანიის რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.

შპს ენერგოტრანსი მართავს ლიკვიდურობის მოთხოვნებს როგორც მოკლევადიანი, ასევე გრძელვადიანი გეგმების გამოყენებით. ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს კომპანიის ფულადი მიმოქცევის ყოველთვიური პროგნოზების მონიტორინგს. კომპანიამ შეიმუშავა ყოველწლიური ბიუჯეტირების პროცესი, მფლობელთან ერთად. ბიუჯეტს განიხილავს საზედამხებდევლო საბჭო და ამტკიცებს მფლობელი. ბიუჯეტის განახლება ხდება ყოველთვიურად, ფაქტობრივი შედეგების საფუძველზე. კომპანია მიზნად ისახავს, რომ შეინარჩუნოს ფულადი სახსრების და ფულადი სახსრების ექვივალენტის დონე, რომელიც აღემატება ფინანსურ ვალდებულებებზე მოსალოდნელ ფულად გადინებას, მომდევნო 60 დღის განმავლობაში.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, სრულად იქნა შესწავლილი კომპანიის ძირითადი საქმიანობით განპირობებული ფინანსური შედეგები, ფინანსური პოზიცია და ფულადი ნაკადები, ასევე გათვალისწინებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი შემარბილებელი ქმედებები და ვასკვნით, რომ კომპანიას ექნება საკმარისი ლიკვიდური აქტივები, შესაბამისი ვალდებულებების განსაზღვრულ დროის მონაკვეთში დასაკმაყოფილებლად.

- კომპანიის საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ არსებული სესხებიდან მთლიანი ნაშთიდან 613,269 ათასი ლარის ოდენობით, 578,394 ათასი ლარი წარმოადგენს ფინანსური ინსტიტუტების (EBRD, KfW და EIB, იხილეთ მე-13 შენიშვნა) მიმართ ფინანსთა სამინისტროს ქვესასესხო ხელშეკრულებების ფარგლებში ნაშთს, ხოლო 34,875 ათასი ლარის ოდენობით ნაშთი - ფინანსთა სამინისტროს მიმართ ვალდებულებას.
- საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსგან (საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე) მიღებულ იქნა მხარდაჭერის წერილი, სადაც საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო ადასტურებს მზადყოფნას და შესაძლებლობას, რომ საჭიროების შემთხვევაში კომპანიას გაუწიოს დამატებითი ფინანსური და სხვა სახის დახმარება, რათა კომპანიამ შესძლოს ვადადამდგარი ფინანსური ვალდებულებების დაკმაყოფილება.
- ამასთან, კომპანია აქვს 12,948 ათასი ლარის (2016 წელს: 21,016 ათასი ლარი) ოდენობით დღგ-ს მოთხოვნა, რომელიც შესაძლოა გაიქვითოს კომპანიის საგადასახადო ვალდებულებებით.

ვალუტის რისკი

უცხოური ვალუტის რისკი წარმოადგენს რისკს, რაც დაკავშირებულია სამართლიანი ღირებულების, ან ფინანსური ინსტრუმენტის მომავალი ფულადი მიმოქცევის რყევასთან, რაც გამოწვეული იქნება უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით. კომპანიის პოზიცია უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებასთან მიმართებაში, დაკავშირებულია ძირითადად ფინანსურ დავალიანებასთან, რაც წარმოდგენილია უცხოურ ვალუტაში. ვალუტა, რომელშიც ხდება სასესხო ტრანზაქციები ძირითადად წარმოდგენილია ევროში.

კომპანია არ იყენებს ჰეჯირებას, სავალუტო რისკებთან მიმართებაში.

დირექტორის მოადგილე ფინანსურ საკითხებში:

ნიკოლოზ ბიბილური

დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი

თეა ტორიაშვილი

შპს „ენერგოტრანსი“

2017 წლის
ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	9
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10



შპს „KPMG Georgia“
ჯიემ თი პლაზა, მე-5 სართული
თავისუფლების მოედანი №4
თბილისი, 0105, საქართველო
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

შპს „ენერგოტრანსის“ სამეთვალყურეო საბჭოს

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „ენერგოტრანსის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებას ამავე თარიღებით დასრულებული წლისთვის, ასევე სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვასა და სხვა ახსნითი ხასიათის ინფორმაციის შემცველ განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ხსენებული სტანდარტების საფუძველზე ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში IESBA კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლობებთან. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები წარმოადგენს აუდიტორული დასკვნისთვის საკმარის და მართებულ საფუძველს.

ხელმძღვანელობის ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს „ხელმძღვანელობის ანგარიშზე“. ეს უკანასკნელი ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება წინამდებარე აუდიტორთა დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს ხელმძღვანელობის ანგარიშს და ჩვენ არანაირი ფორმით არ გავცემთ მასთან დაკავშირებულ დასკვნას.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს ხელმძღვანელობის ანგარიშის გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და განსაზღვრას, შეესაბამება თუ არა ხელმძღვანელობის ანგარიში ფინანსურ ანგარიშგებას ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

მას შემდეგ, რაც ჩვენ გავეცნობით ხელმძღვანელობის ანგარიშს, ჩვენ სხვა ინფორმაციასთან დაკავშირებით ვასკვნით:

- შეესაბამება თუ არა ფინანსურ ანგარიშგებას და მოიცავს თუ არა ის არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს თუ არა ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

ხელმძღვანელობის და მმართველობაზე უფლებამოსილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე და ისეთი შიდა კონტროლის სისტემის შექმნაზე, რომელიც, მათი თვალსაზრისით, უზრუნველყოფს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებულ არსებით უზუსტობებს.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ და მოახდინოს მსგავსი შეფასების წარდგენა მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს კომპანიის ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებებისა.

მმართველობაზე უფლებამოსილი პირები პასუხს აგებენ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენ მიზანია მივიღოთ გონივრული რწმუნება შეიცავს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება შეცდომის ან თაღლითობის შედეგად გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორთა დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოშობილი უზუსტობები შესაძლებელია მოიაზრებოდნენ არსებითად, თუ ცალკე ან ერთობლივად შეუძლიათ გავლენა იქონიონ ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და მართებულია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განზრახ უმოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა კომპანიის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.

- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში, ან, თუ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნა არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს კომპანიის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

კარენ საფარიანი

შპს „KPMG Georgia“

თბილისი, საქართველო

17 ივლისი, 2018 წელი

'000 ლარი	შენიშვნა	2017 წელი	2016 წელი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	285,363	555,347
არამატერიალური აქტივები		12	8
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	9	7,458	14,796
სულ გრძელვადიანი აქტივები		292,833	570,151
მიმდინარე აქტივები			
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	9	10,972	14,504
მარაგები		804	782
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	10	2,862	5,789
სულ მიმდინარე აქტივები		14,638	21,075
სულ აქტივები		307,471	591,226
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი	11		
საწესდებო კაპიტალი		101,818	103,950
გადაფასების რეზერვი		478	478
აკუმულირებული ზარალი		(476,791)	(161,650)
სულ კაპიტალი		(374,495)	(57,222)
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	13	301,685	524,005
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	14	56,911	59,755
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		358,596	583,760
მიმდინარე ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	13	311,584	51,390
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	14	2,836	2,836
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	15	8,950	10,462
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		323,370	64,688
სულ ვალდებულებები		681,966	648,448
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		307,471	591,226

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ და წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 10-37 გვერდებზე.

შპს „ენერგოტრანსი“
2017 წლის მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2017 წელი	2016 წელი
შემოსავალი	5	39,917	42,490
სხვა შემოსავალი		3,581	3,335
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	8	(250,117)	-
პერსონალის ხარჯები		(2,622)	(2,439)
ცვეთა და ამორტიზაცია	8	(21,781)	(21,854)
სხვა ხარჯები		(7,726)	(5,842)
საოპერაციო საქმიანობის შედეგები		(238,748)	15,690
ფინანსური შემოსავალი	6	624	951
ფინანსური ხარჯი	6	(77,017)	(51,228)
წმინდა ფინანსური ხარჯი		(76,393)	(50,277)
ზარალი დაბეგვრამდე		(315,141)	(34,587)
მოგების გადასახადის სარგებელი	7	-	1,622
წლის ზარალი და მთლიანი სრული ზარალი		(315,141)	(32,965)

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2018 წლის 17 ივლისს და მისი სახელით დოკუმენტზე ხელს აწერენ:

კახა სეხნიაშვილი
 დირექტორი

ირაკლი მანელიძე
 ფინანსური დირექტორი

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ და წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 10-37 გვერდებზე.

'000 ლარი	საწესდებო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	აკუმულირებული ზარალი	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2016 წლის 1 იანვარს	110,950	478	(128,685)	(17,257)
წლის სრული ზარალი				
ზარალი წლის განმავლობაში	-	-	(32,965)	(32,965)
მესაკუთრების შენატანები და განაწილებები				
წმინდა კლება საწესდებო კაპიტალში (იხილეთ შენიშვნა 11(a))	(7,000)	-	-	(7,000)
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	103,950	478	(161,650)	(57,222)
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	103,950	478	(161,650)	(57,222)
წლის მთლიანი სრული ზარალი				
ზარალი წლის განმავლობაში	-	-	(315,141)	(315,141)
მესაკუთრების შენატანები და განაწილებები				
წმინდა კლება საწესდებო კაპიტალში (იხილეთ შენიშვნა 11(a))	(2,132)	-	-	(2,132)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	101,818	478	(476,791)	(374,495)

კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 10-37 გვერდებზე.

000 ლარი	შენიშვნები	2017	2016
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
ზარალი დაბეგვრამდე		(315,141)	(34,587)
<i>კორექტირება::</i>			
ცვეთა და ამორტიზაცია	8	21,781	21,854
გაუფასურების ზარალი ძირითად საშუალებებზე	8	250,117	-
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერა		1,237	43
წმინდა ფინანსურ ხარჯი	6	76,393	50,277
შემოსავალი გრანტების ამორტიზაციიდან	14	(2,885)	(2,916)
		31,502	34,671
<i>ცვლილებები:</i>			
მარაგებში		(22)	(177)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		10,870	12,037
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები		(1,532)	411
ფულადი ნაკადები ოპერაციებიდან პროცენტის გადახდამდე		40,818	46,942
გადახდილი პროცენტი		(8,945)	(9,547)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან		31,873	37,395
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან			
მიღებული პროცენტი		624	951
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(3,129)	(377)
(საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული)/საინვესტიციო საქმიანობიდან ფულადი ნაკადები		(2,505)	574
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
ამონაგები გრანტებიდან	14	41	261
სესხების დაფარვა		(30,385)	(33,780)
საწესდებო კაპიტალის ზრდა		-	5,098
საწესდებო კაპიტალის კლება	11	(2,150)	(10,098)
ფინანსურ საქმიანობებში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(32,494)	(38,519)
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში			
		(3,126)	(550)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს		5,789	6,132
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		199	207
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	10	2,862	5,789

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 10-37 გვერდებზე.

1 ანგარიშგების წარმდგენი საწარმო

(a) საქართველოს ბიზნეს გარემო

კომპანიის საქმიანობა ხორციელდება საქართველოში, შესაბამისად მასზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი ნორმები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი იყენებენ განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და განიცდიან ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოადგენს. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას კომპანიის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

(b) ორგანიზაცია და ოპერაციები

შპს „ენერგოტრანსი“ (შემდგომში „კომპანია“) ქართული შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებაა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის შესაბამისად. კომპანია დაფუძნებულია სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული საწარმო 2002 წელს.

კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია: ბარათაშვილის ქუჩა №2, თბილისი 0105, საქართველო და მისი სარეგისტრაციო ნომერია: 5/4-3329.

კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ელექტროენერგიის გადაცემა, მათ შორის ელექტროენერგიის ექსპორტი და ტრანზიტი ვარძიისა და ზეკარის 500-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზების და თურქეთთან შემაერთებული მესხეთის 400-კილოვოლტიანი ხაზის საშუალებით, რომელიც გაყვანილ იქნა „შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტის“ (BSTN) ფარგლებში. „BSTN“ უზრუნველყოფს დამატებით უსაფრთხოებას საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელისთვის მეორე დასავლეთ-აღმოსავლეთ 500-კილოვოლტიანი ხაზის დამატების გზით და თურქეთში ელექტროენერგიის ექსპორტის შესაძლებლობის ხელშეწყობით. BSTN პროექტი დასრულდა 2013 წლის ბოლოს. კომპანია თავის საქმიანობას ახორციელებს ლიცენზიების საფუძველზე, რომლებიც მიღებული აქვს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისაგან (მარეგულირებელი) განუსაზღვრელი ვადით.

მარეგულირებელი კომპანიისთვის ტარიფს ადგენს იმგვარად, რომ სრულად უზრუნველყოს 500-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობასთან დაკავშირებით განხორციელებული ინვესტიციების ანაზღაურება და 400-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობასთან დაკავშირებული ინვესტიციების 17,53%-ის (იხილეთ შენიშვნა 8(c)), ყველა დაკავშირებული ხარჯის და თავდაპირველ ინვესტიციებზე მოთხოვნილი ამონაგების ანაზღაურება.

500 და 400 კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობასთან დაკავშირებული ინვესტიციები წარმოადგენს რეგულირებადი აქტივების ბაზას (RAB) მარეგულირებლის მიერ ტარიფის განსაზღვრის მიზნებისთვის. RAB-თან ერთად კომპანია ფლობს 59,747 ათასი ლარის ოდენობით გრანტებიდან მიღებულ ძირითადი საშუალებებს (იხილეთ შენიშვნა 14) და 17,067 ათასი ლარის ოდენობით დაუმთავრებელი მშენებლობებს (იხილეთ შენიშვნა 8). ეს აქტივები არ გათვალისწინდება ტარიფის გაანგარიშებაში.

კომპანიას სრულად ფლობს სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“. კომპანიის საბოლოო მშობელი კომპანიას წარმოადგენს სს „საპარტნიორო ფონდი“ და მისი საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა საქართველოს მთავრობა.

კომპანიის დაფინანსების და საკრედიტო რისკის დიდი წილი დაკავშირებულია სს „საპარტნიორო ფონდის“ ხელმძღვანელობის ქვეშ მყოფი ჯგუფის სხვა საწარმოებიდან. შედეგად, კომპანია ეკონომიკურად არის დამოკიდებული „საპარტნიორო ფონდის“ ხელმძღვანელობის ქვეშ მყოფ ჯგუფზე. ამასთან, კომპანიის საქმიანობები მჭიდროდ უკავშირდება „საპარტნიორო ფონდის“ ხელმძღვანელობის ქვეშ მყოფი ჯგუფის მოთხოვნებს. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია 18-ე შენიშვნაში.

2 მომზადების საფუძველი

(a) შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“) სრულ შესაბამისობაში.

3 სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტაა ქართული ლარი, რომელიც ამავდროულად წარმოადგენს კომპანიის ფუნქციონალურ ვალუტას და ვალუტას, რომელშიც წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება. ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

4 შეფასებების და მსჯელობების გამოყენება

ფასს-თან შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მსჯელობებს, შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

სააღრიცხვო შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგად გამოწვეული ცვლილებები, აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია იმ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებასთან დაკავშირებული კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომლებსაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებებში აღიარებულ თანხებში, განსაზღვრულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 13 - სესხებისა და კრედიტების სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას;
- შენიშვნა 20(f)(iv) - ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები.

ინფორმაცია დაშვებებსა და შეფასებებთან დაკავშირებული გაურკვევლობების შესახებ, რომლებიც მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში არსებითი ცვლილებების მნიშვნელოვანი რისკის წინაშე დგანან, განხილულია შენიშვნაში 8(c) - ძირითადი საშუალებების გაუფასურება.

სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

კომპანიის რამდენიმე სააღრიცხვო პოლიტიკა და განმარტება მოითხოვს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრას. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შეფასებისა და განმარტების მიზნებისათვის.

სამართლიანი ღირებულება ჯგუფდება სხვადასხვა დონეების მიხედვით სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში, შეფასების მეთოდოლოგიებში გამოყენებული ინფორმაციის საფუძველზე:

- **დონე 1:** კოტირებული საბაზრო ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის.
- **დონე 2:** შემაჯალი მონაცემები გარდა იმისა, რაც შესულია პირველ დონეში და რომლებიც ხელმისაწვდომია აქტივისა და ვალდებულებებისთვის, როგორც პირდაპირ (მაგ. ფასები), ასევე ირიბად (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- **დონე 3:** მონაცემები აქტივისა და ვალდებულებებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არადაკვირვებადი მონაცემები).

იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივისა ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული მონაცემების დაჯგუფება შესაძლოა სამართლიანი ღირებულების სხვადასხვა დონეებში, მაშინ სამართლიანი ღირებულების შეფასების დაჯგუფება ხდება მთლიანობაში, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეში, რომელშიც ყველაზე დაბალი დონის მონაცემებია, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გაკეთებული დაშვებების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნაში:

- შენიშვნა 8(b) - მიწის გადაფასება;
- შენიშვნა 16(a) - ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება.

5 შემოსავალი

’000 ლარი	2017 წელი	2016 წელი
შემოსავალი ელექტროენერგიის გადაცემიდან	33,765	33,203
შემოსავალი ელექტროენერგიის ექსპორტიდან	4,234	3,226
შემოსავალი ელექტროენერგიის ტრანზიტიდან	1,918	6,061
სულ შემოსავლები	39,917	42,490

კომპანიამ ელექტროენერგიის ტრანზიტის მომსახურების გაწევა ძირითადად 2016 წლიდან დაიწყო.

6 წმინდა ფინანსური ხარჯები

’000 ლარი	2017 წელი	2016 წელი
აღიარებული მოგებაში ან ზარალში		
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანგარიშებზე	624	951
ფინანსური შემოსავალი	624	951
 საპროცენტო ხარჯი ამორტიზირებული ღირებულებით	(15,900)	(15,532)
შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე		
უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეული წმინდა ზარალი	(61,117)	(35,696)
ფინანსური ხარჯი	(77,017)	(51,228)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული წმინდა ფინანსური ხარჯი	(76,393)	(50,277)

7 მოგების გადასახადი

(a) მოგებაში ან ზარალში აღიარებული თანხები

კომპანიის მოქმედი საგადასახადო განაკვეთია ქართული კომპანიებისთვის განსაზღვრული მოგების 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთი.

'000 ლარი	2017 წელი	2016 წელი
მიმდინარე საგადასახადო ხარჯი		
მიმდინარე წელი	-	-
გადავადებული საგადასახადო სარგებელი		
კანონმდებლობის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილება		
აღიარებულ დაქვითვად სხვაობებში	-	(1,622)
სულ საგადასახადო სარგებელი	-	(1,622)

ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის შეჯერება:

	2017 წელი		2016 წელი	
	'000 ლარი	%	'000 ლარი	%
გასანაწილებელი მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე	-	-	(34,587)	100
მოგების გადასახადი მოქმედი საგადასახადო განაკვეთით	-	-	(5,188)	15
სხვაობა მოგების და ხარჯის საგადასახადო და „ფასს“ საფუძვლებს შორის	-	-	5,188	(15)
კანონმდებლობის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილება	-	-	(1,622)	5
აღიარებულ დროებით დაქვითვად სხვაობებში	-	-	(1,622)	5

(b) მოძრაობა გადავადებულ საგადასახადო ნაშთებში

'000 ლარი	1 იანვარი, 2016 წელი	მოგებაში ან ზარალში აღიარებული	31 დეკემბერი, 2016 წელი
ძირითადი საშუალებები	(11,293)	11,293	-
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	9,671	(9,671)	-
	(1,622)	1,622	-

2016 წელს ადრე აღიარებული გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების გაუქმება 1,622 ათასი ლარის ოდენობით საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილებას უკავშირდება. 2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაშია საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ. იმის გათვალისწინებით, რომ ცვლილება საქართველოს საგადასახადო კოდექსში ანგარიშგების წარდგენის თარიღამდე მოხდა, კომპანიამ აღიარა ცვლილების სრული ეფექტი ადრე აღიარებული გადავადებული გადასახადის აღიარების შეწყვეტით, მოგება-ზარალის მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში მოგების გადასახადის სარგებლის სახით.

საგადასახადო კოდექსის ცვლილების გამო, კომპანია ვერ შესძლებს წინა პერიოდების გადატანილი საგადასახადო ზარალით სარგებლობას.

8 ძირითადი საშუალებები

'000 ლარი	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ელექტროენერგიის გადამცემი ხაზები	ადჭურვილობა, ავტომობილები და სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობები	სულ
ბარჯი/გადაფასებული თანხა					
ნაშთი 2016 წლის 1 იანვარს	35,776	170,256	387,504	28,898	622,434
შესყიდვები	-	-	-	377	377
გაყიდვები	-	-	(31)	(39)	(70)
შიდა მოძრაობები	-	(222)	1,493	(1,271)	-
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	35,776	170,034	388,966	27,965	622,741
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	35,776	170,034	388,966	27,965	622,741
შესყიდვები	18	-	-	3,129	3,147
გაყიდვები	-	-	(1,500)	(24)	(1,524)
შიდა მოძრაობები	350	730	(2,443)	1,363	-
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	36,144	170,764	385,023	32,433	624,364
ცვეთა:					
ნაშთი 2016 წლის 1 იანვარს	2,794	11,327	31,449	-	45,570
წლის ცვეთა	1,383	4,870	15,601	-	21,854
გაყიდვები	-	(21)	(9)	-	(30)
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	4,177	16,176	47,041	-	67,394
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	4,177	16,176	47,041	-	67,394
წლის ცვეთა	1,393	4,884	15,500	-	21,777
გაყიდვები	-	-	(287)	-	(287)
გაუფასურების ზარალი	14,281	69,925	150,952	14,959	250,117
შიდა მოძრაობები	-	-	(407)	407	-
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	19,851	90,985	212,799	15,366	339,001
საბალანსო ღირებულება					
2016 წლის 1 იანვარს	32,982	158,929	356,055	28,898	576,864
2016 წლის 31 დეკემბერს	31,599	153,858	341,925	27,965	555,347
2017 წლის 31 დეკემბერს	16,293	79,779	172,224	17,067	285,363

ძირითადი საშუალებები უმეტესად შედგება ელექტროგადამცემი ხაზებისგან, რომლებიც გაყვანილ იქნა „შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტის“ (BSTN) ფარგლებში 2013 წელს. პროექტი დაფინანსდა რეკონსტრუქციისა და განვითარების ევროპული ბანკისგან, ევროპის საინვესტიციო ბანკისგან და „Kreditanstalt für Wiederaufbau“-გან (KfW) მიღებული სესხებითა და გრანტებით (იხილეთ შენიშვნები 13 და 14). 2017 წლის 13 დეკემბრის მდგომარეობით 17,067 ათასი ლარის (2016 წელს: 27,965 ათასი ლარი) ოდენობით დამთავრებული მშენებლობები მოიცავს 16,676 ათასი ლარის (2016 წელს: 27,324 ათასი ლარი) სათადარიგო ნაწილებს და 391 ათასი ლარის (2016 წელს: 641 ათასი ლარი) ღირებულების სარეზერვო მოწყობილობებს, რომლებსაც კომპანია ფლობს ძირითადი საშუალებების ფუნქციონირების მხარდაჭერის მიზნით.

(a) უზრუნველყოფა

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითადი საშუალებები 25,594 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით (2016 წელს: 50,404 ათასი ლარი) დაგირავებულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხების და კრედიტების უზრუნველყოფის სახით (იხილეთ შენიშვნა 13).

(b) მიწის გადაფასება

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა მიწის სამართლიანი ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა ბოლო საბაზრო ტრანზაქციების ფასების და მსგავსი ქონების გამოცხადებული ფასების საფუძველზე. ჩატარებული შეფასების საფუძველზე, ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საჭირო არ არის მიწის საბალანსო ღირებულების კორექტირება მისი სამართლიან ღირებულებასთან მიახლოების მიზნით.

(c) ძირითადი საშუალებების გაუფასურება

2017 წლის 31 დეკემბერს ხელმძღვანელობამ გამოავლინა ინდიკატორი, რომ კომპანიის ძირითადი საშუალებები (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული) შესაძლოა გაუფასურებული იყოს იმ მიზეზით, რომ 2017 წელს კომპანიის წმინდა საოპერაციო ფულადი სახსრების შემოდიდება დაგეგმილზე ნაკლები იყო, რაზეც, ძირითადად გამოწვეული იყო ელექტროენერგიის ტრანზიტთან დაგეგმილი ფულადი ნაკადების ჩამორჩენით ფაქტობრივ მონაცემებთან. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენადი ღირებულება ეფუძნება მის გამოყენებით ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ხანგრძლივად სარგებლობიდან გამომდინარეებული მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირების გზით.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება 535,480 ათასი ლარის ოდენობით აღმოჩნდა უფრო მაღალი, ვიდრე მისი აღდგენადი ღირებულება 285,363 ათასი ლარის ოდენობით და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი 250,117 ათასი ლარის ოდენობით აღიარდა გაუფასურების ზარალში 2017 წლის განმავლობაში, რომელიც პროპორციულად გადანაწილდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე.

ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებაში გამოიყენება შემდეგი მნიშვნელოვანი დაშვებები:

- ფულადი ნაკადები განსაზღვრულია 28 წლის მანძილზე. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ 28 წლის გამოყენება გამართლებულია, რადგან ეს პერიოდი წარმოადგენს ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების საშუალო შეწონილ დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადას, რომელიც ასახავს ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში ინვესტიციებზე უკუგებას და ინვესტირების მოთხოვნილ ამონაგების განაკვეთს, როგორც ეს განისაზღვრება საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (სემეკი) მიერ დამტკიცებული ტარიფის დადგენის მეთოდოლოგიით;
- დატვირთულობის კოეფიციენტი 400-კილოვატიანი ელექტროგადამცემი ხაზისთვის საპროგნოზო პერიოდში განისაზღვრა 17,53%-ის ოდენობით. დატვირთულობის კოეფიციენტი დაანგარიშდება, როგორც წმინდა ექსპორტ/იმპორტის საპროგნოზო მაჩვენებლის განაყოფი გადამცემი ხაზის პოტენციურ სიმძლავრეზე;

- ფულადი სახსრების შემოდინებები მოსალოდნელია შემოსავლის ორი ძირითადი წყაროდან: ელექტროენერგიის გადაცემა და ექსპორტი;
- შემოსავალი ელექტროენერგიის გადაცემიდან და ექსპორტიდან განისაზღვრა ფაქტობრივი საოპერაციო შედეგების და კომპანიის ხუთწლიანი ბიზნეს გეგმის საფუძველზე, რომელიც შემუშავებულია საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული საქართველოს ელექტროენერგიის გადამცემი ქსელის ათწლიანი განვითარების გეგმის შესაბამისად;
- დაგეგმილი ფულადი ნაკადების ფაქტობრივ მაჩვენებლებთან ჩამორჩენის გამო და ბაზარზე ხელმისაწვდომი ინფორმაციაზე დაყრდნობით, დაგეგმილი შემოსავალი ელექტროენერგიის ტრანზიტიდან ნულის ტოლია.
- მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოიყენება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთი 12.2%-ის ოდენობით. დისკონტირების განაკვეთი ასახავს ამონაგების ნომინალურ მოთხოვნილ განაკვეთს ფულადი ნაკადებისთვის კომპანიის ლარში დენომინირებულ ინვესტირებულ კაპიტალზე.

ზემოთ მოცემული შეფასებები მგრძნობიარეა დისკონტირების განაკვეთში ცვლილების მიმართ. დისკონტირების განაკვეთის 1%-იანი ზრდა გამოიწვევს გაუფასურების ზარალის ზრდას დაახლოებით 13,788 ათასი ლარის ოდენობით.

9 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

'000 ლარი	2017 წელი	2016 წელი
დღგ-ს მოთხოვნა	12,948	21,016
სავაჭრო მოთხოვნები	4,521	7,231
მოთხოვნები მესაკუთრის მიმართ	846	846
სხვა მოთხოვნები	115	207
	18,430	29,300
გრძელვადიანი	7,458	14,796
მოკლევადიანი	10,972	14,504
	18,430	29,300

კომპანიის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკი განხილულია მე-16 შენიშვნაში.

10 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

'000 ლარი	2017 წელი	2016 წელი
საბანკო ნაშთები	2,862	5,789
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებასა და ფულადი სახსრები მოძრაობის ანგარიშგებაში	2,862	5,789

კომპანიის სავალუტო და საკრედიტო რისკები და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის ანალიზი განხილულია მე-16 შენიშვნაში.

11 კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს კაპიტალის ნომინალურ ღირებულებას კომპანიის სადამფუძნებლო დოკუმენტებში.

’000 ლარი	2017 წელი	2016 წელი
ნაშთი 1 იანვარს	103,950	110,950
მომპრობა წლის განმავლობაში		
მესაკუთრის არაფულადი შენატანები	18	-
საწესდებო კაპიტალის ზრდა ფულადი სახით	-	5,098
საწესდებო კაპიტალის კლება ფულადი სახით	(2,150)	(10,098)
საწესდებო კაპიტალის კლება, გადაუხდელი	-	(2,000)
წმინდა კლება საწესდებო კაპიტალში	(2,132)	(7,000)
ნაშთი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	101,818	103,950

12 აპიტალის მართვა

კომპანიას არ გააჩნია კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს შეინარჩუნოს კაპიტალის საკმარისი ბაზა კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნების განსახორციელებლად. ეს მიიღწევა ფულადი სახსრების ეფექტური მართვით და გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმების მუდმივი მონიტორინგის გზით, რომლებიც ძირითადად ფინანსდება კომპანიის გრძელვადიანი სესხებით.

კომპანიის კაპიტალის მართვის მიდგომაში წლის განმავლობაში ცვლილებები არ განხორციელებულა. კომპანია ექვემდებარება გარედან დაწესებულ კაპიტალთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს.

13 სესხები და კრედიტები

ამ შენიშვნაში განხილულია ინფორმაცია კომპანიის პროცენტის მატარებელი იმ სესხებისა და კრედიტების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც ამორტიზირებული ღირებულებით ფასდება. დამატებით ინფორმაცია კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის, უცხოური ვალუტისა და ლიკვიდურობის რისკის შესახებ განხილულია მე-16 შენიშვნაში.

’000 ლარი	2017 წელი	2016 წელი
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
არაუზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური ინსტიტუტებიდან	301,685	501,351
უზრუნველყოფილი სესხი დაკავშირებული მხარისგან	-	22,654
	301,685	524,005
მიმდინარე ვალდებულებები		
ფინანსური ინსტიტუტებისგან არაუზრუნველყოფილი სესხების მიმდინარე ნაწილი	276,709	40,289
დაკავშირებული მხარისგან უზრუნველყოფილი სესხის მიმდინარე ნაწილი	34,875	11,101
	311,584	51,390

(a) სესხის ვადა და დაფარვის გრაფიკი

'000 ლარი				31 დეკემბერი, 2017 წელი		31 დეკემბერი, 2016 წელი	
	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	ნომინალური ლირებულება	საბალანსო ლირებულება	ნომინალური ლირებულება	საბალანსო ლირებულება
არაუზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან:							
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	KfW reference rate +4%	2027	244,760	244,760	214,587	214,587
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - ევროპის საინვესტიციო ბანკი	EUR	Euribor+ 0.75%	2033	216,626	216,626	208,567	208,567
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი	EUR	Euribor+1%	2025	117,008	117,008	118,486	118,486
უზრუნველყოფილი სესხი დაკავშირებული მხარისგან:							
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	EUR	7.5%	2020	34,875	34,875	33,755	33,755
სულ პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები				613,269	613,269	575,395	575,395

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები 25,594 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით (2016 წელს: 50,404 ათასი ლარი), დაგირავებულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხებისა და კრედიტების უზრუნველყოფის სახით (იხილეთ შენიშვნა 8(s)).

არაუზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან წარმოადგენს ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკისგან (EBRD), ევროპის საინვესტიციო ბანკისგან (EIB) და „Kreditanstalt für Wiederaufbau“-სგან (KfW) მიღებულ სესხებს. სესხები ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკისგან (EBRD), ევროპის საინვესტიციო ბანკისგან (EIB) და „Kreditanstalt für Wiederaufbau“-სგან (KfW) გაიცა საქართველოს მთავრობაზე „შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტის“ (BSTN) ფარგლებში ახალი ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობის მიზნით. საქართველოს მთავრობამ მიღებული თანხები, მისი დაფარვის ვალდებულებასთან ერთად გადასცა კომპანიას. გამსესხებლებს სამართლებრივად არ გაუთავისუფლებიათ საქართველოს მთავრობა სესხების დაფარვის პირველადი პასუხისმგებლობიდან. შესაბამისად, საქართველოს მთავრობა ამ ოპერაციებში მოქმედებდა მარწმუნებლის სახით და კომპანიას სესხების დაფარვის ვალდებულება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ აქვს. დაკავშირებული მხარისგან მიღებული უზრუნველყოფილი სესხი წარმოადგენს პროცენტს, დარიცხულს ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებული არაუზრუნველყოფილი სესხების ნაწილზე და გადახდილს საქართველოს ხელისუფლების მიერ კომპანიის სახელით.

ხელმძღვანელობის შეფასებით სესხებისა და კრედიტების სამართლიანი ღირებულება არ განსხვავდება თავდაპირველი აღიარებისას სესხის ოდენობისგან, ვინაიდან აღნიშნული სესხები გამოყოფილი ცალკე საბაზრო სეგმენტში, რომელიც განსხვავდება კომერციული სესხის ბაზრისგან.

(ბ) სახელშეკრულებო პირობების დარღვევა

2017 წელს, ფულადი სახსრების დეფიციტის გამო, სახელშეკრულებო თანხები, რომელთა გადახდის ვალდებულება კომპანიას საქართველოს მთავრობასთან დადებული ქვესასესხო ხელშეკრულების (KfW) ფარგლებში ჰქონდა, დროულად არ იქნა დაფარული. კომპანიამ ვერ მოახერხა სესხის პირობების რესტრუქტურისაციის პირობების შეთანხმება საქართველოს მთავრობასთან 2017 წლის განმავლობაში, შესაბამისად, საქართველოს მთავრობისგან არ მიღებულა 2017 წელს ვადადამდგარი გადახდების გადავადებაზე ფორმალური თანხმობა. სახელშეკრულებო პირობების დარღვევა ქვესასესხო ხელშეკრულების (KfW) საფუძველზე წარმოადგენს დეფოლტის შემთხვევას, რაც საქართველოს მთავრობას ანიჭებს უპირობო უფლებას მოითხოვოს 276,166 ათასი ლარის ოდენობით (2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით) სესხებისა და კრედიტების დაუყოვნებლივ დაფარვა (იხილეთ შენიშვნა 16(b)(iii)). 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აღნიშნული სესხი რეკლასიფიცირდა მიმდინარე ვალდებულების მუხლში კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

(ც) ფინანსური კოვენანტებისგან გათავისუფლება

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ დაარღვია ქვესასესხო ხელშეკრულებით (EBRD) განსაზღვრული ფინანსური კოვენანტი (სესხის მომსახურების კოეფიციენტი). ხელმძღვანელობამ მიიღო ფორმალური თანხმობა ფინანსური კოვენანტის ვალდებულებისგან გათავისუფლების თაობაზე 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წლამდე. ხელმძღვანელობა EBRD-სთან მოლაპარაკებებს აწარმოებს ზემოთ ნახსენები ქვესასესხო ხელშეკრულებიდან გამომდინარე ფინანსური კოვენანტის გაუქმებაზე.

(დ) ფინანსური საქმიანობებიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებთან დაკავშირებული ვალდებულებების ცვლილებების შეჯერება

ლარი'000	1 იანვარი, 2017 წელი		ფულადი სახსრების დადინება (პირი)		ფულადი სახსრების დადინება (პროცენტი)		უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეული წმინდა ზარალი	31 დეკემბერი, 2017 წელი
	იანვარი, 2017 წელი	ფულადი სახსრების დადინება პროცენტი	ფულადი სახსრების დადინება (პირი)	ფულადი სახსრების დადინება (პროცენტი)	ფულადი სახსრების დადინება (პროცენტი)	ფულადი სახსრების დადინება (პროცენტი)	უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეული წმინდა ზარალი	31 დეკემბერი, 2017 წელი
სესხად აღებული თანხმები	575,395	-	15,900	(30,385)	(8,945)	(8,945)	61,304	613,269

14 აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები

'000 ლარი	2017 წელი	2016 წელი
ნაშთი 1 იანვარს	62,591	65,246
მოგებაში და ზარალში აღრიცხული	(2,885)	(2,916)
წლის განმავლობაში მიღებული	41	261
ნაშთი 31 დეკემბერს	59,747	62,591
გრძელვადიანი	56,911	59,755
მოკლევადიანი	2,836	2,836
	59,747	62,591

აქტივებთან დაკავშირებული გრანტი 25,000 ათასი ევროს ოდენობით წარმოადგენს ახალი ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობასთან დაკავშირებული „შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტის“ (BSTN) ფარგლებში KfW-სგან მიღებულ ფინანსურ შენატანს. ფინანსური შენატანი არ ექვემდებარება ანაზღაურებას გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც კომპანია არა ჯეროვნად გამოიყენებს მიღებულ ფულად სახსრებს ან მნიშვნელოვან საფრთხეს შეუქმნის პროექტის განხორციელებას.

15 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

'000 ლარი	2017 წელი	2016 წელი
ვალდებულებები შესრულებული სამშენებლო სამუშაოებთან დაკავშირებით	7,731	7,819
სხვა ვალდებულებები	1,219	2,643
	8,950	10,462

კომპანიის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებული სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკები განხილულია მე-16 შენიშვნაში.

16 სამართლიანი ღირებულება და რისკების მართვა

(a) ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშების მიზანს წარმოადგენს ბაზრის მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღში სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილი ფასების მიახლოება. ამასთან, გაურკვევლობებიდან და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებიდან გამომდინარე, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იქნას ინტერპრეტირებული უშუალოდ აქტივების გაყიდვაში ან ვალდებულებების გადაცემაში რეალიზებადად.

კომპანიამ განსაზღვრა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება საშემფასებლო ტექნიკების გამოყენებით. საშემფასებლო ტექნიკების მიზანს წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს იმ ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვით ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადაცემით შეფასების დღეს ბაზრის მონაწილეებს შორის სტანდარტულ ოპერაციაში. გამოყენებული საშემფასებლო ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელს. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება გაანგარიშდება ძირითადი თანხის და საპროცენტო მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც ანგარიშგების თარიღში პროცენტის საბაზრო განაკვეთით დისკონტირდება.

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება მათ საბალანსო ღირებულებასთან მიახლოებულია.

(b) ფინანსური რისკების მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტებით სარგებლობის გამო კომპანია შემდეგ რისკებს გასწევს:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკი.

(i) რისკების მართვის სტრუქტურა

ხელმძღვანელობას აკსრა მთლიანი პასუხისმგებლობა კომპანიის რისკების მართვის სტრუქტურის დადგენასა და მიმოხილვაზე.

კომპანიის რისკების მართვის პოლიტიკები განისაზღვრება მის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზისთვის, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრისთვის და რისკებისა და საზღვრების დაცვის გაკონტროლებისთვის. რისკების მართვის პოლიტიკები და სისტემები რეგულარულად განიხილებიან ბაზრის პირობებისა და კომპანიის საქმიანობაში ცვლილებების ასახვის მიზნით. სასწავლო და მართვის სტანდარტების და პროცედურების გამოყენებით კომპანიის მიზანს წარმოადგენს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემოს შექმნა, რომელშიც ყველა თანამშრომელს გააზრებული ექნება თავისი ფუნქცია და ვალდებულება.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს კომპანიის ფინანსური ზარალის რისკს, თუ ფინანსური ინსტრუმენტის მომხმარებელი ან კონტრაქტის ვერ დააკმაყოფილებს მის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და ამგვარი რისკი წარმოიშვება კლიენტების მიმართ კომპანიის ვალდებულებებიდან და საბანკო ნაშთებიდან.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

კომპანიის საკრედიტო რისკი ძირითადად განპირობებულია თითოეული მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლებით. გეოგრაფიულად საკრედიტო რისკი ძირითადად საქართველოშია კონცენტრირებული.

ხელმძღვანელობამ შეიმუშავა საკრედიტო პოლიტიკა, რომლის თანახმადაც ყველა ახალი კლიენტის კრედიტუნარიანობა ინდივიდუალურად ფასდება სტანდარტული გადახდის და მიწოდების პირობების შეთავაზებამდე. კომპანიისეული შეფასება მოიცავს გარე რეიტინგებს (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და რიგ შემთხვევაში საბანკო რეკვიზიტებს.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებით ზოგადად არ მოითხოვება რაიმესახის უზრუნველყოფა.

კომპანია განსაზღვრავს გაუფასურების რეზერვს, რომელიც წარმოადგენს გაწეული ზარალის მისეულ შეფასებას სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში. ამ რეზერვის მთავარი კომპონენტები მოიცავს ზარალის კონკრეტულ კომპონენტს, რომელიც უკავშირდება ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან რისკს.

მაქსიმალური საკრედიტო რისკზე სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის, გეოგრაფიული რეგიონების მიხედვით იყო შემდეგი:

’000 ლარი ადგილობრივი	საბალანსო ღირებულება	
	2017 წელი	2016 წელი
	4,521	7,231

კომპანიის არცერთი სავაჭრო მოთხოვნა არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები განთავსებულია ქართულ ბანკებში, რომლებსაც ფიტჩის სარეიტინგო სააგენტოს მიერ მინიჭებული აქვთ მოკლევადიანი დეფოლტის რეიტინგი B. ხელმძღვანელობის აზრით, არ არსებობს ბანკების მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობის რისკი.

(iii) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის ისეთი რისკი, რომლის დროსაც კომპანიას ექმნება სირთულეები ნაკისრი ფინანსური ვალდებულებების შესრულებაში და რომელთა დასაფარად საჭიროა ფულის ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდება. კომპანია შემდგომისდაგვარად ცდილობს ლიკვიდურობის მართვის უზრუნველყოფას, რათა ყოველთვის ჰქონდეს ვალდებულების ვადაში დაფარვის შესაძლებლობა, როგორც ჩვეულებრივ, ასევე კრიზისულ პერიოდში არასაჭირო დანაკარგების ან კომპანიის რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების თავიდან ასაცილებლად..

კომპანია ლიკვიდურობის მოთხოვნებს მართავს როგორც მოკლე, ისე - გრძელვადიანი პროგნოზის გამოყენებით. ხელმძღვანელობა რეგულარულად აკონტროლებს კომპანიის ფულადი ნაკადების პროგნოზებს. კომპანია მის მფლობელთან ათანხმებს ბიუჯეტირების ყოველწლიურ პროცესს. ბიუჯეტი ყოველთვიურად ახლდება ფაქტიური შედეგების საფუძველზე. კომპანიის მიზანს წარმოადგენს ფულისა და ფულადი ეკვივალენტებს დონის შენარჩუნება მომავალი 60 დღის განმავლობაში ფინანსურ ვალდებულებებზე მოსალოდნელ ფულად გადინებაზე გადაჭარბებული ოდენობით.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელმძღვანელობამ შეაფასა ფინანსური შედეგები, ფინანსური პოზიცია და კომპანიის საოპერაციო საქმიანობებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები, განიხილა ქვემოთ განსაზღვრული უსაფრთხოების ზომები და დაასკვნა, რომ კომპანიას ექნება საკმარისი ლიკვიდურობა მისი ვალდებულებების დასაკმაყოფილებლად, მათი დაფარვის თარიღისთვის და რომ ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული დაშვება ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი საწარმოს პრინციპით ფუნქციონირების გაგრძელების შესახებ მართებულია.

ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ზემოთ ნახსენები დაშვებები შემდეგ ფაქტებსა და შეფასებებს ეფუძნება:

- კომპანიის საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ არსებული სესხებიდან მთლიანი ნაშთიდან 613,269 ათასი ლარის ოდენობით, 578,394 ათასი ლარი წარმოადგენს ფინანსური ინსტიტუტების (EBRD, KfW და EIB, იხილეთ მე-13 შენიშვნა) მიმართ ფინანსთა სამინისტროს ქვესასესხო ხელშეკრულებების ფარგლებში ნაშთს, ხოლო 34,875 ათასი ლარის ოდენობით ნაშთი - ფინანსთა სამინისტროს მიმართ ვალდებულებას.
- საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსგან (საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე) მიღებულ იქნა მხარდაჭერის წერილი, სადაც საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო ადასტურებს მზადყოფნას და შესაძლებლობას, რომ საჭიროების შემთხვევაში კომპანიას გაუწიოს დამატებითი ფინანსური და სხვა სახის დახმარება, რათა კომპანიამ შესძლოს ვადადამდგარი ფინანსური ვალდებულებების დაკმაყოფილება.
- ამასთან, კომპანია აქვს 12,948 ათასი ლარის (2016 წელს: 21,016 ათასი ლარი) ოდენობით დღგ-ს მოთხოვნა, რომელიც შესაძლოა გაიქვითოს კომპანიის საგადასახადო ვალდებულებებით.

ქვემოთ მოცემულია ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური ვალდებულებების დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადები. თანხები ბრუტო ფორმით და დისკონტირების გარეშეა წარმოდგენილი და მოიცავენ საპროცენტო გადახდებს.

31 დეკემბერი 2017

	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები				
	საბალანსო ღირებულება	სულ	1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
'000 ლარი					
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
არაუზრუნველყოფილი სესხები					
ფინანსური ინსტიტუტებიდან	578,394	589,483	276,709	126,096	186,678
უზრუნველყოფილი სესხი					
დაკავშირებული მხარისგან	34,875	35,178	35,178	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	8,950	8,950	8,950	-	-
	622,219	633,611	320,837	126,096	186,678

31 დეკემბერი 2016

	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები				
	საბალანსო ღირებულება	სულ	1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
'000 ლარი					
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
არაუზრუნველყოფილი სესხები					
ფინანსური ინსტიტუტებიდან	541,640	645,139	40,289	212,312	392,538
უზრუნველყოფილი სესხი					
დაკავშირებული მხარისგან	33,755	39,256	11,101	28,155	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	10,462	10,462	10,462	-	-
	585,857	694,857	61,852	240,467	392,538

მოსალოდნელი არ არის, რომ ვადიანობის ანალიზში შემავალი ფულადი ნაკადები შესაძლოა წარმოიშვას მნიშვნელოვნად უფრო ადრე, ან მნიშვნელოვნად უფრო განსხვავებული ოდენობით.

(iv) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი წარმოადგენს საბაზრო ფასების ცვალებადობის რისკს, რაც მოიცავს სავალუტო გაცვლით კურსების, საპროცენტო განაკვეთებისა და კაპიტალის ღირებულების ცვალებადობის რისკს, რამაც შესაძლოა გავლენა იქონიოს კომპანიის შემოსავლებზე ან მის ხელთ არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე.

საბაზრო რისკების მართვის მიზანია საბაზრო რისკების საფრთხის მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების საფუძველზე ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

კომპანია არ იყენებს ჰეჯირების ანგარიშგებას სარგებელსა თუ ზარალში მერყეობის მართვის მიზნით.

სავალუტო რისკი

უცხოური ვალუტის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომელიც ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულების ან სამომავლო ფულადი ნაკადების ცვლილებას უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის მერყეობის მიზეზით. კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების რისკი დიდ წილად უკავშირდება უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ფინანსურ ვალდებულებებს. ვალუტა, რომელშიც უპირატესად დენომინირებულია ეს ოპერაციები არის ევრო.

კომპანია არ ახდენს მისი სავალუტო რისკის ჰეჯირებას.

დამოკიდებულება საკრედიტო რისკზე

კომპანიის დამოკიდებულება საკრედიტო რისკზე იყო შემდეგი (თანხები წარმოდგენილია პირობითი ოდენობით):

'000 ლარი	ევროში დენომინირებული 2017 წელი	ევროში დენომინირებული 2016 წელი
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	99	3,237
სესხები და კრედიტები	(613,269)	(575,395)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(225)	(322)
წმინდა დამოკიდებულება	(613,395)	(572,480)

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო განაკვეთი		სპოტ განაკვეთი ანგარიშგების წარდგენის თარიღში	
	2017 წელი	2016 წელი	2017 წელი	2016 წელი
1 ევრო	2.8322	2.6172	3.1044	2.7940

მგრძნობელობის ანალიზი

31 დეკემბრის მდგომარეობით ლარის კურსის გამყარება/(შესუსტება) ევროსთან მიმართებაში იმოქმედებდა მოგებაზე ან ზარალზე ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობით. პირდაპირ კაპიტალზე გავლენას ადგილი არ ექნებოდა. ანალიზის გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება. ანალიზი იმავე საფუძველზე ჩატარდა 2016 წლისთვის.

'000 ლარი	გამყარება	შესუსტება
	მოგება ან (ზარალი)	მოგება ან (ზარალი)
31 დეკემბერი, 2017 წელი		
ევრო (10%-იანი მოძრაობა)	61,340	(61,340)
31 დეკემბერი, 2016 წელი		
ევრო (10%-იანი მოძრაობა)	57,248	(57,248)

(v) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება, უპირველეს ყოვლისა, დიდ გავლენას ახდენს სესხებსა და ვალდებულებებზე, რადგან ეს გავლენას ახდენს სესხის სამართლიანი ღირებულებზე (სესხი ფიქსირებული განაკვეთით) ან გავლენას მოახდენს მომავალში ფულადი ნაკადების მოძრაობაზე (სესხი ცვალებადი განაკვეთით). ხელმძღვანელობას არ აქვს ფორმალური პოლიტიკა იმის დასადგენად, თუ კომპანიის ფინანსური ვალდებულებებიდან რამდენი უნდა იყოს ფიქსირებული და რამდენი ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთით. თუმცა ახალი სესხის აღების დროს გადაწყვეტილების მიღებისას მართვის გუნდი ხელმძღვანელობს საკუთარი მოსაზრებით სესხის მოსალოდნელი სარგებლობის პერიოდის დასრულებამდე რომელი საპროცენტო განაკვეთი უფრო მომგებიანი იქნება კომპანიისთვის - ფიქსირებული თუ ცვალებადი.

დამოკიდებულება საპროცენტო განაკვეთის რისკზე

ანგარიშგების წარდგენის თარიღში, კომპანიის პროცენტის მატარებელი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთების პროფილი იყო შემდეგი:

'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2017 წელი	2016 წელი
ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ფინანსური ვალდებულებები	34,875	33,755
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ფინანსური ვალდებულებები	578,394	541,640

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

კომპანია არ აღრიცხავს ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტს სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ან როგორც გასაყიდად გამიზნულს. შესაბამისად, ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის, საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება ვერანაირ გავლენას ვერ მოახდენს მოგება-ზარალზე ან კაპიტალზე..

ფულადი სახსრების მგრძნობელობის ანალიზი ცვალებადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

100 საბაზისო პუნქტიანი ცვლილება საპროცენტო განაკვეთებში ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის გაზრდის (შემცირებს) კაპიტალს და მოგებას ან ზარალს დაბეგვრამდე ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობით. ეს ანალიზი გულისხმობს, რომ ყველა სხვა ცვალებადი მაჩვენებელი, კონკრეტულად, უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსები, ცვლილების გარეშე დარჩება. ანალიზი იგივე საფუძველზე ჩატარდა 2016 წლისთვის.

'000 ლარი	მოგება ან (ზარალი)	
	100 საბაზისო პუნქტიანი ზრდა	100 საბაზისო პუნქტიანი კლება
2017 წელი		
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები	(5,784)	5,784
2016 წელი		
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები	(5,416)	5,416

17 პირობითი ვალდებულებები

(a) დაზღვევა

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების პროცესშია და მსოფლიოს სხვა ნაწილებში მოქმედი სადაზღვევო დაცვის მრავალი ფორმა ჯერ ხელმისაწვდომი არ არის. კომპანიას არ აქვს სრულად სადაზღვევო ანაზღაურება მისი საწარმოო მოწყობილობების, საკმიანობის შეწყვეტის ან მესამე პირის ვალდებულებებზე ქონების ან გარემოს დაზიანებასთან მიმართებაში, რომელიც წარმოიშვება კომპანიის ქონებასთან ან მის ოპერაციებთან დაკავშირებული უბედური შემთხვევებიდან. სანამ არ მოხდება კომპანიის სათანადოდ დაზღვევა, არსებობს რისკი იმისა, რომ ზარალი ან აქტივების დაზიანება მატერიალურ ზარალს მიაყენებს კომპანიის საოპერაციო და ფინანსურ მდგომარეობას.

(b) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისგან განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო წელი ღია რჩება საგადასახადო უწყებების მიერ განსახილველად, სამი თანმიმდევრული კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, კონკრეტულ ვითარებებში საგადასახადო წელი შესაძლოა უფრო დიდი ხნით დარჩეს ღია.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. ამასთან, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება

შეიძლება განსხვავდებოდეს კომპანიისეული ინტერპრეტაციისაგან და მათ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე, თუ საგადასახადო ორგანო შესძლებს საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირებას.

18 დაკავშირებული მხარეები

(a) მშობელი და საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე

კომპანიის პირდაპირი მშობელი კომპანიაა სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“. კომპანიის საბოლოო მშობელი კომპანიაა სს „საპარტნიორო ფონდი“, ხოლო კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა საქართველოს მთავრობა.

სს „საპარტნიორო ფონდი“ გამოსცემს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებებს ფასს-ების შესაბამისად, რომლებიც ხელმისაწვდომია საწარმოს ვებგვერდზე.

(b) ოპერაციები წამყვან ხელმძღვანელობასა

(i) წამყვანი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

წამყვანმა ხელმძღვანელობამ წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რომელიც შესულია პერსონალის ხარჯების კატეგორიაში:

’000 ლარი	2017 წელი	2016 წელი
ხელფასები და ბონუსები	876	792

(c) ოპერაციები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან

კომპანია აწარმოებს ტრანზაქციებს მის ყოველდღიურ ოპერაციებში რიგ საწარმოებთან, რომლებიც წარმოდგენილია საქართველოს ხელისუფლების კონტროლის, ერთობლივი კონტროლის ან მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშ. ჯგუფმა აირჩია ბასს (IAS) 24-ის მიხედვით დასაშვები გამონაკლისი დაკავშირებული მხარის გამჟღავნებული ინფორმაციები, რაც იძლევა შესაბამისი მხარის მიერ ინფორმაციის გამჟღავნების შემცირებულ შესაძლებლობას სამთავრობო ორგანოებთან განხორციელებულ ტრანზაქციებთან დაკავშირებით.

კომპანიას ყველა სესხი და კრედიტი და სესხებსა და კრედიტებზე საპროცენტო ხარჯი ექვემდებარება ანგარიშსწორებას საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ. კომპანიის აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები ძირითადად მიიღება ოპერაციებში, რომელშიც საქართველოს მთავრობა შუამავლის როლს ასრულებს.

კომპანიის შემოსავლების დაახლოებით 38% (2016 წელს: 44%) სამი საწარმოსთან არის დაკავშირებული, რომლებიც იმყოფებიან საქართველოს მთავრობის მნიშვნელოვანი გავლენის ან კონტროლის ქვეშ.

19 ანგარიშგების წარდგენის შემდგომი მოვლენები

2018 წლის იანვარში კომპანიას არ გადაუხდია EBRD-სთან გაფორმებული ქვესასესხო ხელშეკრულებით ვადადამდგარი და გრაფიკით განსაზღვრული თანხა. კომპანია აწარმოებს მოლაპარაკებებს საქართველოს მთავრობასთან EBRD-ს ქვესასესხო ხელშეკრულების (EBRD) პირობების რესტრუქტურისაგან დაკავშირებით.

20 შეფასების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებული ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა მიწისა, რომელიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება.

21 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ქვემოთ განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში.

(a) შემოსავალი

(i) მომსახურებები

შემოსავალი აღიარდება იმის გათვალისწინებით, რომ კომპანია გასწევს მომსახურებას ხელშეკრულების ფარგლებში, თუ შესაძლებელია შემოსავლის თანხის საიმედოდ შეფასება და თუ სავარაუდოა, რომ კომპანია მიიღებს ოპერაციასთან დაკავშირებულ ეკონომიკური სარგებელს. შემოსავალი ფასდება მიღებული თანხის სამართლიანი ღირებულებით, გაყიდვასთან დაკავშირებული გადასახადებისა და ფასდაკლებების გამოკლებით.

კომპანია უპირატესად შემოსავალს იღებს ელექტროენერგიის გადაცემიდან. შემოსავლების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ადგილი აქვს მომსახურების ფაქტობრივ გაწევას ანგარიშგების თარიღისთვის გადაცემული ელექტროენერგიის მოცულობის საფუძველზე.

(ii) სახელმწიფო გრანტები

სახელმწიფო გრანტების პირველადი აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულების მქონე გადავადებული შემოსავლის სახით, როდესაც არსებობს სათანადო საფუძველი ვარაუდისა, რომ ასეთი გრანტი იქნება მიღებული და კომპანია დააკმაყოფილებს გრანტთან დაკავშირებით არსებულ პირობებს და შემდგომ აღიარებული იქნება შემოსავალში ან ზარალში სხვა შემოსავლის სახით სისტემატიურად, აქტივის სრული საექსპლუატაციო ვადის განმავლობაში. გრანტები, რომლებიც ახდენენ კომპანიის მიმართ გაწეული ხარჯების ანაზღაურებას, აღიარებული იქნება შემოსავალში ან ზარალში სხვა შემოსავლის სახით სისტემატიურად იმავე პერიოდით, რომელშიც ადგილი ჰქონდა ხარჯების აღიარებას.

(b) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯი

კომპანიის ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავს:

- საპროცენტო შემოსავალს ინვესტირებულ თანხებზე;
- საპროცენტო ხარჯს ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე;
- უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეული შემოსულობას ან ზარალს ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებზე.

საპროცენტო შემოსავლის ან ხარჯის აღიარება ხდება მის მოგებაზე ან ზარალზე დარიცხვისთანავე, ეფექტური პროცენტის გამოთვლის მეთოდის გამოყენებით. სასესხო ხარჯი, რომელიც პირდაპირ არ უკავშირდება კვალიფიციური აქტივების შესყიდვას, მშენებლობას ან წარმოებას, აღიარებული იქნება ეფექტური პროცენტის გამოთვლის მეთოდთან გამოყენებულ მოგებასა თუ ზარალში. უცხოური ვალუტის კურსის

ცვლილებით მიღებული სარგებელი ან ზარალი წარმოდგენილია წმინდა საფუძველზე, როგორც ფინანსური შემოსავალი ან ფინანსური ხარჯი, რაც დამოკიდებულია იმ ფაქტზე, წარმოდგენილია თუ არა უცხოური ვალუტის მოძრაობა წმინდა მოგების ან წმინდა ზარალის მდგომარეობაში.

(c) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია ლარში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება ხდება ანგარიშსწორების წარდგენის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით, უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული მოგება ან ზარალი ფულად მუხლებზე წარმოადგენს პერიოდის დასაწყისში არსებული საპროცენტო განაკვეთით და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდებით დაკორექტირებული, მოქმედი ვალუტის ამორტიზირებადი ღირებულებისა და პერიოდის ბოლოს არსებული, შესაბამისი გაცვლითი კურსით დაკორექტირებული, უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ამორტიზირებადი ღირებულების სხვაობას.

არაფულადი მუხლები, რომელთა ისტორიული ღირებულება უცხოურ ვალუტაშია შეფასებული, კონვერტირდება ტრანზაქციის განხორციელების თარიღისათვის არსებული შესაბამისი კურსით.

უცხოური ვალუტის კონვერტაციით მიღებული სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(d) მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში გარდა შემთხვევისა, როდესაც ის უკავშირდება პირდაპირ კაპიტალში ან სხვა ერთობლივ შემოსავალში აღიარებულ ობიექტებს.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების ან ზარალის საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება ან მოთხოვნა, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია არ არსებითად ამოქმედებულია ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის. მიმდინარე გადასახადის ხარჯი ასევე მოიცავს წინა წლების საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერ კორექტირებას. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წლიდან და გამოიყენება საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა 2023 წლის 1 იანვრიდან.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან (CIT) გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების

გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. ძირითად დაბეგვრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას (DE), როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. ამას გარდა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის. ამასთან საგადასახადო ობიექტი მოიცავს ხარჯებს და სხვა ვალდებულებებს, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებებს და ზღვარს გადაცდენილ წარმომადგენლობით ხარჯებს.

საგადასახადო ანაზღაურება ხელმისაწვდომია გადახდილ მიმდინარე გადასახადზე 2008-2016 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე, თუ ასეთი მოგება განაწილდება 2017 ან შემდეგ წლებში.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, როდესაც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად გადახდის ფაქტობრივი თარიღისა ან იმ პერიოდისა, რომლისთვისაც გადაიხდება დივიდენდები. საგადასახადო ვალდებულების თანხა დივიდენდების განაწილებაზე გაანგარიშდება წმინდა განაწილების თანხის 15/85-ის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს მოგების გადასახადის იმ კონკრეტულ ოპერაციებზე დარიცხვას, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებებს და დაშვებულ ლიმიტებში წარმომადგენლობით ხარჯებს. კომპანია ამგვარი ოპერაციის დაბეგვრას არ განიხილავს ბასს 12-ის (*მოგების გადასახადები*) ფარგლებში და აღრიცხავს ამგვარი ერთეულების გადასახადის სახით, გარდა მოგების გადასახადისა.

(ii) გადავადებული გადასახადი

ზემოთ აღწერილი ახალი საგადასახადო სისტემის ხასიათიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებული საწარმოები არ განასხვავებენ აქტივების საგადასახადო საფუძვლებს და მათ საბალანსო ღირებულებებს და, შესაბამისად, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები არ წარმოიშვება.

წინა წლებში გაწეული საგადასახადო ზარალი არ გამოიყენება მომავალ დაბეგვრად მოგებებთან მიმართებაში.

(e) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. მარაგის ღირებულება გამოიანგარიშება საშუალო შეწონილი ხარჯის პრინციპის საფუძველზე და მოიცავს დანახარჯებს მარაგების შეძენაზე და მათი ადგილზე მიწოდებასა და სამუშაო მდგომარეობაში მოსაყვანად საჭირო სხვა ხარჯებს.

საქმიანობის ჩვეულებრივად ფუნქციონირების პირობებში წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება წარმოადგენს მოსალოდნელ სარეალიზაციო ღირებულებას, გამოკლებული დასრულების და გაყიდვის ხარჯები.

(f) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები, გარდა მიწისა, ფასდება თვითღირებულებაზე აკუმულირებული ცვეთის და ნებისმიერი აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის

გამოკლებით. 2009 წლის 1 იანვარს (კომპანიის ფასს-ებზე გადასვლის თარიღი) კონკრეტული ძირითადი საშუალების ღირებულება განისაზღვრა ამ თარიღში მათ სამართლიან ღირებულებაზე მიმართებით.

აქტივის თვითღირებულება მოიცავს მის შეძენასთან დაკავშირებულ პირდაპირ დანახარჯებს. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივის ღირებულება შედგება მასალების, შრომითი და ნებისმიერი პირდაპირი დანახარჯების ღირებულებისაგან, რომელიც საჭიროა აქტივის დანიშნულებისამებრ მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად, აგრეთვე სესხის ღირებულების კაპიტალიზაციას, აქტივის დემონტაჟის, მოცილების და გამწმენდი სამუშაოების ჩატარების ღირებულებას. შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აღჭურვილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზდება ძირითადი საშუალების ღირებულების ნაწილად.

ძირითადი საშუალებების გასვლით მიღებული ნებისმიერი სარგებელი ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც ამონაგებსა და ძირითადი საშუალებების წმინდა საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში როგორც სხვა შემოსავლები ან სხვა ხარჯები. გადაფასებული აქტივების გაყიდვის შემდეგ, გადაფასების რეზერვში გადაფასების ზედმეტობის სახით შესული ნებისმიერი დაკავშირებული თანხა გადადის გაუნაწილებელ მოგებაში.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალებების ნაწილის შეცვლის ღირებულება აისახება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაზე, თუ იგი უზრუნველყოფს მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლას კომპანიაში და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. მოხსნილი ნაწილის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მოვლა-შენახვის ხარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგება-ზარალში.

(iii) მიწის გადაფასება

მიწა სამართლიანი ღირებულებით ფასდება, გარე დამოუკიდებელი შემფასებლების ან კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ განხორციელებული პერიოდული შეფასების საფუძველზე. მიწის გადაფასების ზრდა აღიარდება პირდაპირ გადაფასების ზედმეტობის ქვეშ სხვა სრულ შემოსავალში. თუმცა, ზრდა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში იმ შემთხვევაში, თუ ის დააბრუნებს ადრე მოგებაში ან ზარალში აღიარებული იგივე აქტივის გადაფასების კლებას.

ანაზღაურების კლება მიწაზე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ამასთან, კლება აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში, გადაფასების ზედმეტობაში არსებული ნებისმიერი საკრედიტო ნაშთის შესაბამისად.

(iv) ცვეთა

ძირითადი საშუალებები ექვემდებარებიან ცვეთის დარიცხვას მათი დამონტაჟებისა და მზადმყოფ მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ხოლო კომპანიის შიდა ძალებით დამზადებული აქტივი - მათი სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან. ცვეთა ანგარიშდება აქტივის ღირებულებიდან, რომელსაც გამოკლებული აქვს მისი სალიკვიდაციო ღირებულება.

ცვეთა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით, ძირითად საშუალებებს თითოეული ნაწილის სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივებული, მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. იჯარით მიღებულ აქტივებს ცვეთა ერიცხება

იჯარის ვადასა და მათ სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უმცირესით, თუ გონივრულ ფარგლებში აშკარა არ გახდება, რომ იჯარის ვადის გასვლის შემდეგ კომპანიაზე გადავა მათზე საკუთრების უფლება. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების სავარაუდო საშუალო მომსახურების ვადა მიმდინარე და შესადარის პერიოდში, შემდეგია:

- | | |
|-------------------------------------|-------------|
| • შენობა-ნაგებობები | 15-25 წელი; |
| • ელექტროენერგიის გადამცემი ხაზები | 35 წელი; |
| • მოწყობილობა, ავტომობილები და სხვ. | 5-25 წელი. |

ცვეთის მეთოდების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და ნარჩენი ღირებულების გადახედვა ხორციელდება ყოველ ფინანსურ წელს და საჭიროებისამებრ კორექტირდება.

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები

კომპანია არაწარმოებული ფინანსური აქტივების კლასიფიცირებას ახდენს სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორიაში, ხოლო წარმოებულ ფინანსურ ვალდებულებებს ფინანსური ვალდებულების კატეგორიაში აღრიცხავს.

(ი) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები - აღიარება და აღიარების შეწყვეტა,

კომპანია სესხებს და მოთხოვნებს თავდაპირველად აღიარებს მათი წარმოშობის თარიღში. ყველა სხვა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება აღიარდება თავდაპირველად ვაჭრობის თარიღში, როდესაც კომპანია ხდება სახელშეკრულებო ინსტრუმენტის ხელშეკრულების მხარე.

კომპანია წვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც ხელშეკრულების უფლებები აქტივისგან წარმოქმნილ ფულად ნაკადებზე იწურება, ან ეს უფლება ხელშეკრულების საფუძველზე გადაეცემა მეორე პირს, ყველანაირ რისკთან და მფლობელობის უფლებასთან ერთად. გადაცემული ფინანსური აქტივიდან წარმოქმნილი ნებისმიერი სარგებელი, კომპანიის მიერ აღიარდება როგორც ცალკეული აქტივი ან ვალდებულება.

კომპანია წვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას მას შემდეგ, რაც დაიფარება, გაუქმდება ან ვადა გაუვა მის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები გაიქვითება, ხოლო წარმოდგენილი წმინდა თანხები აღიარდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას ექნება სამართლებრივი უფლება გაქვითოს თანხები და ექნება სურვილი მოახდინოს ანგარიშსწორება წმინდა საფუძველზე ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივების რეალიზაცია და დაფაროს ვალდებულება.

სესხები და მოთხოვნები

სესხები და მოთხოვნები წარმოადგენს ფინანსურ აქტივებს, ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადასახდელებით, რომლის კოტირება აქტიურ ბაზარზე არ ხდება. მსგავსი აქტივები თავდაპირველად აღიარდება, როგორც სამართლიან ღირებულებას დამატებული მასთან პირდაპირ დაკავშირებული ნებისმიერი ოპერაციის დანახარჯები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ სესხები და მოთხოვნები ფასდება ამორტიზირებადი ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ნებისმიერი გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის გამოკლებით.

სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორია მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს და ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს საბანკო ნაშთებს.

(ii) არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები - შეფასება

სხვა ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, ნებისმიერი პირდაპირ დაკავშირებული საოპერაციო ხარჯების გამოკლებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ეს ფინანსური ვალდებულებები ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სესხებს და კრედიტებს და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს.

(iii) კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით.

საწესდებო კაპიტალის ზრდის შემთხვევაში, ნებისმიერი სხვაობა საწესდებო კაპიტალის რეგისტრირებულ თანხასა და შეტანილი აქტივის სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარდება კაპიტალის ცალკე კომპონენტის სახით, სამართლიანი ღირებულების ცვლილების რეზერვში მესაკუთრეთა არაფულადი შენატანებისთვის.

(h) გაუფასურება

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, ფასდება ყოველი ანგარიშგების მომზადების თარიღისათვის ფასდება იმის გათვალისწინებით, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. ფინანსური აქტივი გაუფასურებულად ითვლება, თუ ობიექტური მტკიცებულება მიუთითებს, რომ აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ მოხდა მისი გაუფასურება, რამაც უარყოფითი გავლენა იქონია აქტივიდან მისაღებ იმ შეფასებულ მომავალ ფულად ნაკადებზე, რომელთა საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია.

ფინანსური აქტივის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება შესაძლოა მოიცავდეს:

- მევალის მხრიდან ვადაგადაცილება ან საერთოდ უარის თქმა ვალის დაფარვაზე;
- კომპანიის მხრიდან ვადადამდგარი მოთხოვნების რესტრუქტურისა და ისეთი პირობით, რომ კომპანია სხვაგვარად არ განსაზღვრავს;
- ნიშნები იმისა, რომ მსესხებელი ან ემიტენტი გაკოტრდება;
- ეკონომიკური პირობები, რომლებსაც დეფოლტთან აქვთ კავშირი.

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები

კომპანია ამ აქტივების გაუფასურების მტკიცებულებას განიხილავს, როგორც ცალკეულ ასევე კოლექტიურ, აგრეგირებულ დონეზე. ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე ყველა აქტივი მოწმდება სპეციფიკური გაუფასურების დადგენის კუთხით. ისეთი აქტივები, რომელზედაც კონკრეტული გაუფასურება ჯერ არ არის დადგენილი, ჯგუფურად ფასდება გაუფასურების ზარალის დასადგენად, რომელიც მოხდა, მაგრამ ჯერ არ არის იდენტიფიცირებული. ის აქტივები, რომელთაც ინდივიდუალური მნიშვნელობა არ გააჩნიათ, ფასდება კოლექტიურად, საერთო სარისკო მახასიათებლების მქონე აქტივების დაჯგუფების გზით. კოლექტიური გაუფასურების შეფასების დროს, კომპანია იყენებს წინა წლების გამოცდილებას საექვო ვალებთან, მათი ამოღების დროსთან და დანაკარგებთან დაკავშირებულ ალბათობებს, რომლებიც კორექტირდება ხელმძღვანელობის მოსაზრების მიხედვით, კერძოდ, არის თუ არა მიმდინარე ეკონომიკური და საკრედიტო მდგომარეობა ისეთი, რომ რეალური ზარალი შესაძლოა მეტი ან ნაკლები იყოს ისტორიული მონაცემების მიხედვით შეფასებულ რაოდენობაზე.

გაუფასურების ზარალი გაანგარიშდება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის, რომელიც დისკონტირდება აქტივის საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში და აისახება მოთხოვნების რეზერვის ანგარიშზე. როდესაც კომპანია მიიჩნევს, რომ არ არსებობს აქტივის ამოღების რეალური პერსპექტივები, ჩამოიწერება შესაბამისი თანხები. გაუფასურების აქტივის პროცენტის აღიარება გრძელდება ფასდაკლების გზით. როდესაც შემდგომი მოვლენები იწვევს გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის შემცირებას და ეს მოვლენა ობიექტურად შეიძლება უკავშირდებოდეს გაუფასურების აღიარების შემდეგ წარმოშობილ მოვლენას, გაუფასურების ზარალის კლება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე აისახება შებრუნებული სახით.

(ii) არაფინანსური აქტივები

კომპანიის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგებისა და გადავადებული საგადასახადო აქტივების გარდა) განიხილება ყოველი ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის, რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის აღდგენადი ღირებულება.

გაუფასურების ტესტირების მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რაც ახდენს ფულადი ნაკადების შემოძინების გენერირებას ხანგრძლივი სარგებლობისთვის, რომლებიც დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ფულადი შემოძინებისგან ან ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულისგან (CGU).

კომპანიის კორპორატიული აქტივები არ ახდენენ ცალკე ფულადი სახსრების შემოძინების გენერირებას და ისინი გამოიყენებიან ერთზე მეტი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის მიერ. კორპორატიული აქტივები გადანაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე გონივრულ და თანმიმდევრულ საფუძველზე და მოწმდება გაუფასურებაზე, იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულების შემოწმების შემადგენელი ნაწილის სახით, რომელზედაც ნაწილდება კორპორატიული აქტივი.

აქტივის ან ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებული ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების მიმდინარე დისკონტირებული ღირებულება დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებამდე, დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალი აღიარდება, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება ან მისი დაკავშირებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული აღემატება მის გაანგარიშებულ აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი გამოიყენება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში სხვა აქტივების (CGU-ების ჯგუფი) საბალანსო ღირებულების პროპორციულად შესამცირებლად.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფასდება ყველა საანგარიშგებო დღეს ნებისმიერი მინიშნებისათვის იმისა, რომ ზარალი შემცირდა ან უკვე აღარ არსებობს. გაუფასურების ზარალი დაბრუნდება, თუ ადგილი ჰქონდა ცვლილებას აღდგენადი ღირებულების განსასაზღვრად გამოყენებულ შეფასებებში. გაუფასურების ზარალი უკუგატარებას ექვემდებარება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება განსასაზღვრ საბალანსო ღირებულებას, გაუფასურების ან ამორტიზაციის გამოკლებით, გაუფასურების ზარალი რომ არ ყოფილა აღიარებული.

22 ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის მიღებული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები, შესწორებები სტანდარტებში და ინტერპრეტაციები, რომლებიც 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯერ არ არის შესული ძალაში და არ გამოყენებულა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას. ზემოთ აღნიშნულიდან, სავარაუდოდ შემდეგი ცვლილებები გავლენას მოახდენს კომპანიის საოპერაციო საქმიანობაზე. კომპანია გეგმავს აღნიშნული სტანდარტების ცვლილებების მიღებას მათი ძალაში შესვლისთანავე.

(a) ფასს 15 - ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 ადგენს ერთიან ჩარჩოს იმის განსაზღვრისთვის თუ რა ოდენობის შემოსავალი იყო აღიარებული და როდის ჰქონდა აღნიშნულს ადგილი. სტანდარტი ცვლის არსებულ მეთოდურ მითითებებს შემოსავლების აღიარების თაობაზე, მათ შორის, *ბასს 18 (შემოსავალი)*, *ბასს 11 (სამშენებლო ხელშეკრულებები)* და *ფასიკ 13 (კლიენტების ლოიალურობის პროგრამები)*.

კომპანია ვალდებულია 2018 წლის 1 იანვრიდან მიიღოს ფასს 15 (ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან). კომპანიამ შეაფასა და განსაზღვრა, რომ ფასს 15-ის თავდაპირველ გამოყენებას არ ექნება არსებითი გავლენა მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე. ამ სტანდარტის მიღების მოსალოდნელი გავლენა კომპანიის კაპიტალზე 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, ეფუძნება ამ თარიღისთვის განხორციელებულ წინასწარ შეფასებებს.

(b) მომსახურებები

კომპანია ჩართულია ელექტროენერგიის გადაცემის, ექსპორტისა და ტრანზიტის მომსახურებებში. მოცემული მომენტისთვის შემოსავალი აღიარდება მომსახურების გაწევის შემდეგ. ფასს 15-ის ფარგლებში, მომსახურებაში მიღებული მთლიანი ანაზღაურება გადანაწილდება ყველა სახელშეკრულებო ვალდებულებაზე, მათი ინდივიდუალური სარეალიზაციო ფასის საფუძველზე. ინდივიდუალური სარეალიზაციო ღირებულება განისაზღვრება იმ ფასით, რომლითაც კომპანია ყიდის მომსახურებებს ინდივიდუალურ ოპერაციებში. კომპანიის შეფასების საფუძველზე მომსახურებების ინდივიდუალური სარეალიზაციო ფასები გარკვევით იდენტიფიცირებადია და საწარმოს არეგულირებს სახელმწიფო, შესაბამისად სამართლიანი ღირებულება და ინდივიდუალური სარეალიზაციო ღირებულებები არ წარმოადგენენ ერთმანეთთან შედარების საგანს. ყველა ფაქტისა და ვითარების გათვალისწინებით, კომპანია არ მოელოს, რომ ფასს 15-ის გამოყენება გამოიწვევს მნიშვნელოვან სხვაობას ამ მომსახურებებისთვის აღიარებული შემოსავლების ვადებში.

გარდამავალი პერიოდი

კომპანია გეგმავს ფასს 15-ის მიღებას კუმულაციური ეფექტის მეთოდის გამოყენებით, თავდაპირველად ხსენებული სტანდარტის კაპიტალში ასახვით 2018 წლის 1 იანვარს. შედეგად, კომპანია არ გამოიყენებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს წარმოდგენილ შესადარის პერიოდთან მიმართებაში. ამგვარი ცვლილება სრულად იქნება ასახული ფინანსურ ანგარიშგებაში, რომელიც უნდა მომზადდეს 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის.

(c) ფასს 9 – ფინანსური ინსტრუმენტები

ფასს 9 (*ფინანსური ინსტრუმენტები*) განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების აღიარებასა და შეფასებასთან, ასევე არაფინანსური ერთეულების ყიდვა-გაყიდვის რამდენიმე ხელშეკრულებასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს. ეს სტანდარტი ჩაანაცვლებს ჩაანაცვლა ბასს 39-ს (*ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება*).

კომპანია ვალდებულია მიღოს ფასს 9 (*ფინანსური ინსტრუმენტები*) 2018 წლის 1 იანვრიდან. კომპანიამ შეაფასა და განსაზღვრა, რომ ფასს 9-ის თავდაპირველ გამოყენებას არ ექნება არსებითი გავლენა მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე. ამ სტანდარტის მიღების მოსალოდნელი გავლენა კომპანიის კაპიტალზე 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, ეფუძნება მოცემულ თარიღამდე წინასწარ განხორციელებულ შეფასებებს.

(i) კლასიფიკაცია - ფინანსური აქტივები

ფასს 9 მოიცავს კლასიფიცირებისა და შეფასების ახალ მიდგომას ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც ასახავენ იმ ბიზნეს მოდელს, რომელის ფარგლებში ხდება ფინანსური აქტივების მართვა და მათი ფულადი სახსრების მოძრაობის მახასიათებლებს.

ფასს 9 მოიცავს კლასიფიცირების სამ პრინციპულ კატეგორიას ფინანსური აქტივებისთვის: ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ის აუქმებს არსებულ ბასს 39-ის დაფარვამდე ფლობილის, სესხებისა და მოთხოვნების და გასაყიდად ხელმისაწვდომის კატეგორიებს. ფასს 9-ის ფარგლებში, ისეთ ხელშეკრულებებში ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტები, რომლის საგანსაც ფინანსური აქტივი წარმოადგენს, არ განცალკევდება. ამის ნაცვლად, კლასიფიკაციისთვის მთლიანობაში ფასდება ჰიბრიდული ფინანსური ინსტრუმენტი. მისი შეფასების საფუძველზე, კომპანია არ მოელის, რომ კლასიფიკაციის ახალ მოთხოვნებს არსებითი გავლენა ექნება მის ფინანსური აქტივებთან დაკავშირებულ ანგარიშგებაზე.

(ii) გაუფასურება - ფინანსური აქტივები და სახელშეკრულებო აქტივები

ფასს 9 ჩაანაცვლებს ბასს 39-ში არსებულ ‘განცდილი საკრედიტო ზარალის’ მოდელს, მომავალზე ორიენტირებული ‘მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის’ მოდელით. ეს მოითხოვს მნიშვნელოვან მსჯელობებს იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ იმოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორების ცვლილება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე, რომელიც განისაზღვრება ალბათობაზე დაფუძნებულ საფუძველზე.

გაუფასურების ახალი მოდელი გამოიყენება ფინანსურ აქტივებთან მიმართებაში, რომელიც ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ან ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, გარდა კაპიტალში განხორციელებული ინვესტიციებისა და სახელშეკრულებო აქტივებისა.

ფასს 9-ის ფარგლებში, ზარალის რეზერვები შეფასდება ქვემოთ მოცემულიდან ერთერთის საფუძველზე:

- 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ეს არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც იწვევს შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებს ანგარიშგების წარდგენის თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში, და
- არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ეს არის მოსალოდნელი ზარალი, რომელიც იწვევს დეფოლტის ყველა შესაძლო შემთხვევას ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი ვადის განმავლობაში.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ადგილი აქვს, თუ ფინანსური აქტივის საკრედიტო ზარალი ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის მნიშვნელოვნად შემცირდება მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და თუ ამგვარ შემცირებას ადგილი არ ექნება გამოიყენება 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება. კომპანიამ შესაძლოა განსაზღვროს, რომ ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა, თუ ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის აქტივს დაბალი საკრედიტო რისკი ახასიათებს. ამასთან არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის შეფასება ყოველთვის გამოიყენება სავაჭრო მოთხოვნებისა და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის, მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის გარეშე; კომპანიამ შესაძლოა გადაწყვიტოს ამ პოლიტიკის გამოყენება ასევე სავაჭრო მოთხოვნებთან და სახელშეკრულებო აქტივებთან მიმართებაში, რომლებსაც მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტი აქვთ.

კომპანიის აზრით გაუფასურების ზარალი სავარაუდოდ გაიზრდება და მეტად არასტაბილური იქნება აქტივებისთვის ფასს 9-ის ფარგლებში განსაზღვრული გაუფასურების მოდელის ფარგლებში. ზემოთ აღწერილი გაუფასურების მეთოდოლოგიის საფუძველზე, კომპანიამ შეაფასა, რომ ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნების გამოყენება 2018 წლის 1 იანვარს არ გამოიწვევს დამატებით მნიშვნელოვან გაუფასურების ზარალს.

(iii) კლასიფიკაცია - ფინანსური ვალდებულებები

ფასს 9 უმეტესად უცვლელს ტოვებს ბასს 39-ის მოთხოვნებს ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასთან მიმართებაში.

თუმცა, ბასს 39-ის ფარგლებში სამართლიანი ღირებულების ყველა ცვლილება, რომელიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება, მოგებაში ან ზარალში ასახვით აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, რადგან ფასს 9-ის ფარგლებში სამართლიანი ღირებულების ამგვარი ცვლილება ზოგადად შემდეგი სახით აღირიცხება:

- სამართლიანი ღირებულების ცვლილების თანხა, რომელიც ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებას უკავშირდება, სხვა სრულ შემოსავალში აღირიცხება; ხოლო
- სამართლიანი ღირებულების ცვლილების დანარჩენი თანხა აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში.

კომპანიას არ განუხორციელებია რაიმე ფინანსური ვალდებულების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება, მოგებაში ან ზარალში ასახვით და მას არ აქვს ამგვარი

განზრახვა. კომპანიის შეფასება არ მოიცავს რაიმე არსებით გავლენას ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასთან დაკავშირებით 2018 წლის 1 იანვრისთვის.

(iv) განმარტებები

ფასს 9 მოითხოვს ახალ ვრცელ განმარტებებს, კერძოდ საკრედიტო რისკთან და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალთან მიმართებაში. კომპანიის წინასწარი შეფასება მოიცავდა მონაცემებში არსებული ხარვეზების იდენტიფიცირების ანალიზს მიმდინარე პროცესებთან მიმართებაში და კომპანია გეგმავს სისტემის და საკონტროლო მექანიზმების ცვლილების განხორციელებას, რომელიც, მისი აზრით, საჭირო იქნება მოთხოვნილი მონაცემების მისაღებად.

(iv) გარდამავალი პერიოდი

კომპანია გამოიყენებს ახალ სტანდარტზე გადასვლის მოდიფიცირებულ რეტროსპექტიულ მიდგომას და არ წარადგენს წინა პერიოდების გადაანგარიშებულ შესადარის ინფორმაციას. ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებების ცვლილებები, რომლებიც ფასს 9-ის მიღებით წარმოიშვებიან, აღიარდება გაუნაწილებელი მოგების და რეზერვების კატეგორიაში 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

(d) ფასს 16 – იჯარები

ფასს 16 ჩაანაცვლებს შემდეგ არსებულ სტანდარტებს და ინტერპრეტაციებს: ბასს 17 (ლიზინგი), ფასიკ 4 (როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას), იმკ 15 (საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება) და იმკ 27 (გარიგების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას).

ეს სტანდარტი ძალაშია ყოველწლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ. მისი ვადაზე ადრე მიღება დაშვებულია, თუ ასევე მიღებული იქნება ფასს 15 (ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან). კომპანია აფასებს ფასს 16-ის მიღებით გამოწვეულ პოტენციურ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს 16 განსაზღვრავს ერთიან, საბალანსო იჯარის აღრიცხვის მოდელს იჯარებისთვის. მოიჯარე აღიარებს გამოყენების უფლების მქონე აქტივს, რაც წარმოადგენს მის უფლებას ისარგებლოს ქვემდებარე აქტივით და საიჯარო ვალდებულებას, რომელიც საიჯარო გადახდების განხორციელების ვალდებულებას წარმოადგენს. არსებობს აღიარების გამონაკლისები მოკლევადიანი იჯარებისთვის და დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო ერთეულებისთვის. მეიჯარის სააღრიცხვო პროცედურები არსებულ სტანდარტს ჰგავს - ე.ი. მეიჯარე განაგრძობს იჯარების ფინანსური ან საოპერაციო იჯარებად კლასიფიცირებას.

კომპანია აფასებს ფასს 16-ის გამოყენებით გამოწვეულ პოტენციურ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე. თავდაპირველი გამოყენების პერიოდში მოცემული სტანდარტის გამოყენების ფაქტიური გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებებზე დამოკიდებული იქნება მომავალ ეკონომიკურ პირობებზე, მათ შორის კომპანიის საკრედიტო განაკვეთზე 2019 წლის 1 იანვარს, კომპანიის საიჯარო პორტფელის შემადგენლობაზე მოცემული თარიღისთვის, კომპანიის მიერ განხორციელებულ ბოლო შეფასებაზე იმასთან დაკავშირებით, ისარგებლებს ის თუ არა რაიმე სახის იჯარის განახლების ფუნქციით და ასევე კომპანიის მიერ პრაქტიკული ჩანაწერებისა და აღიარებების გათავისუფლების გამოყენებისთვის შერჩეულ დიაპაზონზე.

- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში, ან, თუ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნა არაა დეკლარირებული იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს კომპანიის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გიცდა, არის:

კარენ საფარიანი

შპს „KPMG Georgia“

თბილისი, საქართველო

17 ივლისი, 2018 წელი

შპს „ენერგოტრანსი“
 2017 წლის მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2017 წელი	2016 წელი
შემოსავალი	5	39,917	42,490
სხვა შემოსავალი		3,581	3,335
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	8	(250,117)	-
პერსონალის ხარჯები		(2,622)	(2,439)
ცვეთა და ამორტიზაცია	8	(21,781)	(21,854)
სხვა ხარჯები		(7,726)	(5,842)
საოპერაციო საქმიანობის შედეგები		(238,748)	15,690
ფინანსური შემოსავალი	6	624	951
ფინანსური ხარჯი	6	(77,017)	(51,228)
წმინდა ფინანსური ხარჯი		(76,393)	(50,277)
ზარალი დაბეგვრამდე		(315,141)	(34,587)
მოგების გადასახადის სარგებელი	7	-	1,622
წლის ზარალი და მთლიანი სრული ზარალი		(315,141)	(32,965)

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2018 წლის 17 ივლისს და მისი სახელით დოკუმენტზე ხელს აწერენ:

კახა სეხნიაშვილი
 დირექტორი

ირაკლი მანელიძე
 ფინანსური დირექტორი

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ და წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 10-37 გვერდებზე.

2018 წლის 28 სექტემბერი

**შპს “ენერგოტრანსი”
2017 წლის მმართველობის ანგარიშგება
საქმიანობის მიმოხილვა**

სარჩევი

1. კომპანიის შესახებ	3
2. კომპანიის სტრატეგიული მიზნები და მიმდინარე პროექტები	4
3. კომპანიის ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები	5
4. კომპანიის ძირითადი ფინანსური	6
5. კომპანიის წინაშე არსებული რისკების მართვა	8

1. კომპანიის შესახებ

შპს ენერგოტრანსი (შემდეგში „კომპანია“) დაარსდა 2002 წელს (რეგისტრაციის ნომერი და თარიღი: 5/4-3329; 12/09/2002). 2009 წლიდან შპს ენერგოტრანსის 100 % წილის მფლობელს წარმოადგენს სააქციო საზოგადოება „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა (“სსე“). კომპანიის საბოლოო მშობელი კომპანიაა სს „საპარტნიორო ფონდი“.

შპს „ენერგოტრანსის“ საქმიანობა რეგულირდება საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობით, მარეგულირებელი ორგანოსა და საქართველოს მთავრობის მიერ ზემოაღნიშნულ კანონმდებლობის ფარგლებში გაცემული ნორმატიული აქტების საფუძველზე. მათ შორის ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ საქართველოს კანონით, საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2006 წლის 30 აგვისტოს #77 ბრძანებით ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) ბაზრის წესების დამტკიცების შესახებ, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნული კომისიის 2014 წლის 17 აპრილის #10 დადგენილებით ქსელის წესების დამტკიცების შესახებ, ელექტრული ქსელების ხაზობრივი ნაგებობების დაცვის წესისა და მათი დაცვის ზონების დადგენის შესახებ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 24 დეკემბრის #366 დადგენილებით, საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის #მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ 57 დადგენილებით. კომპანია ფლობს ხარისხის კონტროლის სერტიფიკატს, ISO 9001.

შპს ენერგოტრანსის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ელექტროენერგიის გადაცემა, ელექტროენერგიის ექსპორტის და ტრანზიტის განხორციელებას. შპს ენერგოტრანსი ფლობს: 500 კვ-ან ელექტროგადამცემ ხაზებს „ვარძია-ზეკარი“, 400კვ-იან ელექტროგადამცემ ხაზს „მესხეთი“ და 500/44/220 კვ. ქვესადგურ ახალციხეს. ენერგოტრანსის მფლობელობაში არსებული ელექტროგადამცემი ხაზების საერთო სიგრძე საქართველოს ტერიტორიაზე 290 კმ-ია. იგი მოცავს საქართველოს 10 მუნიციპალიტეტის ტერიტორიასა და სამხრეთის მხრიდან ერთმანეთთან აკავშირებს „გარდაბანი 500-სა“ და „დიდი ზესტაფონის“ ქვესადგურებს ახალციხის 500/400/220 კვ ქვესადგურის გავლით. გარდა ზემოთ ხსენებულისა, ახალციხის ქვესადგური, 400 კ.ვ ელექტროგადამცემი ხაზის „მესხეთის“ მეშვეობით უკავშირდება თურქეთის ქვესადგურ „ბორჩხას“. იგი თავისი მნიშვნელობით უნიკალურია კავკასიის რეგიონში, რადგან პირველად აქ იქნა დამონტაჟებული მუდმივი დენის ჩანართი (HVDC). აღნიშნული პროექტი, რომელიც „შავი ზღვის გადამცემი ქსელის მშენებლობის პროექტის“ სახელწოდებით არის ცნობილი, დაფინანსებულ იქნა გერმანიის რეკონსტრუქციის ბანკის (KfW), ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB) და ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის (EBRD) -ის მიერ. პროექტის ღირებულება შეადგენდა 250 მილიონი ევროს, რომელიც დამატებით უზრუნველყოფს საქართველოს ელექტროგადამცემი ხაზის დაცვას, როგორც დამატებით 500 კვ-იანი კავშირის საშუალებით, აგრეთვე ქმნის ელექტროენერგიის ექსპორტის შესაძლებლობას თურქეთის მიმართულებით. „შავი ზღვის გადამცემი ქსელის მშენებლობის პროექტი“ დასრულდა 2013 წელს.

2. კომპანიის სტრატეგიული მიზნები და მიმდინარე პროექტები

შპს ენერგოტრანსის მისიაა ელექტროენერგიის გადაცემის უსაფრთხო, საიმედო, ეკონომიკურად ეფექტიანი ქსელის, შენარჩუნება და მართვა.

კომპანიის სტრატეგიულ ამოცანებს წარმოადგენს:

- ქვეყნის ენერგოსისტემის მუშაობის მდგრადობა;
- ქსელის საიმედოობის ამაღლება;
- ძირითადი მაგისტრალური ქსელის მნიშვნელოვნად გაძლიერება;
- მომარაგებაში გამოწვეული შეფერხებებისა და ზარალის თავიდან აცილება;
- ელექტროენერგიის იმპორტ-ექსპორტისა და ტრანზიტის განხორციელება;
- კომპანიის ეფექტიანობის ამაღლება;
- ფინანსური მდგრადობის შენარჩუნება.

ამჟამად შ.პ.ს. „ენერგოტრანსი“ ახორციელებს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის მიმდინარე „ჯვარი ხორგას შემაერთებელი ქსელის“ და „ქსანი სტეფანწმინდის ქვესადგურების დამაკავშირებელი ახალი 500 კვ. ელექტროგადამცემი ხაზის“ მშენებლობის პროექტებს.

აღნიშნული პროექტები დაფინანსებულია გერმანიის რეკონსტრუქციის ბანკის (KfW) და ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის (EBRD) მიერ, ხოლო პროექტის კონსულტანტია გერმანული კომპანია Fitchner-ი. აღნიშნული პროექტები მიზნად ისახავს 220კვ. ორჯაჭვა ელ-გადამცემი ხაზის მშენებლობას ქვესადგურიდან „ჯვარი“ ქვესადგურ „ხორგა“-მდე (დაახლოებით 60 კმ) და 500 კვ. ორჯაჭვა გადამცემი ხაზის „კავკასიონი“-ს შეჭრას ქვესადგურში „ჯვარი“-ში (დაახლოებით 8 კმ). დასრულების შემდეგ, გადამცემი ხაზები უზრუნველყოფენ ქვეყნის ჩრდილო-დასავლეთ ნაწილში მდებარე ჰესებიდან ელექტროენერგიის გატანას დასავლეთ საქართველოს, ფოთის თავისუფალი ინდუსტრიული ზონისა და თურქეთის მიმართულებით. აღნიშნული უზრუნველყოფს აღმოსავლეთ საქართველოსკენ ელექტროენერგიის მიწოდების ზრდას და ელექტროენერგიის გადაცემისა და მასშტაბური საბითუმო ვაჭრობის ხელშეწყობას საქართველოსა და მეზობელ ქვეყნებს შორის. „ქსანი-სტეფანწმინდის“ გადამცემი ხაზი მოემსახურება მცხეთა-მთიანეთის რეგიონში არსებულ და მშენებარე ჰიდროელექტროსადგურების, რაც უზრუნველყოფს მათ მიერ გამოუმუშავებული ელექტრო ენერგიის ინტეგრირებას საქართველოს ენერგოსისტემაში. შემდგომ ეტაპზე, იგეგმება ამ ხაზის დაკავშირება რუსეთის ენერგოსისტემასთან; შესაბამისად, დაგეგმილია სტეფანწმინდის მიმდებარე ტერიტორიაზე 500/110 კვ.-იანი გადამცემი ქვესადგურის მშენებლობა. აღნიშნული შექმნის საქართველოს, რუსეთის, სომხეთის და ირანის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელ ენერგეტიკულ მაგისტრალს და ხელს შეუწყობს საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელის სტაბილურობასა და ფართომასშტაბიანი სავაჭრო ურთიერთობების დამყარებას საქართველოს, რუსეთს, სამხრეთ კავკასიის სხვა ქვეყნებსა და „შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის“ ქვეყნებს შორის.

3. კომპანიის ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები

გარემოზე ზემოქმედება

ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ზემოქმედება გარემოზე არსებითად განსხვავდება ერთმანეთისგან როგორც მასშტაბით და ხარისხით, ისე გავლენის ქვეშ მყოფი ბუნებრივი რეცეპტორების მოქმედების ზონით. ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობისა და ექსპლუატაციის დროს ძირითად ზემოქმედებას განიცდის:

- წყლის ობიექტები - ნაკადულები და მდინარეები
- ჰაერი
- გეოლოგია, ნიადაგი.
- ადგილობრივ მოსახლეობაზე, პროექტში დასაქმებულ მუშებზე და ზოგადად საზოგადოებაზე პოტენციური ზემოქმედება

აღნიშნულ საკითხებთან დაკავშირებით შპს ენერგოტრანსის მიზანია ეკოლოგიური რეცეპტორების კვლევა და შეფასება ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პოტენციური ზემოქმედების გამოვლენის მიზნით (და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შემუშავება) უნდა განხორციელდეს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ საქართველოს კანონის (21.06.2017; შეტანილია ცვლილებები 07/12/2017) და პროექტის დონორი საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიერ განსაზღვრული გაიდლაინების შესაბამისად. თითოეული კონკრეტული პროექტის მიმდინარეობის პროცესში კომპანია გარემოს დაცვასთან დაკავშირებით გადის შემდეგ ეტაპებს:

- თითოეული კონკრეტული პროექტისათვის „გარემოზე ზემოქმედების შეფასების“ (გზმ-ს) დოკუმენტის მოსამზადებლად მოვალეობათა ნუსხის (TOR) და მასშტაბების (Scoping - შესწავლის დონისა და მასშტაბების აღწერა) განსაზღვრა. საფუძველი საქართველოს კანონი გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ; (21.06.2017; შეტანილია ცვლილებები 07/12/2017) და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიერ განსაზღვრული გაიდლაინების შესაბამისად;
- გზმ-ს მომზადების პროცესის კონტროლი;
- საჯარო განხილვების ჩატარება/მონაწილეობა ;
- ეკოლოგიური ექსპერტიზის პირობების შესრულება;
- სამშენებლო პერიოდში: ობიექტის პერმანენტული მონიტორინგი კომპანიის სამუშაო ჯგუფის მიერ;
- წელიწადში ორჯერ (შემოდგომა-გაზაფხულზე) კვალიფიციური ექსპერტების მიერ ობიექტის მონიტორინგი ბიომრავალფეროვნების კუთხით .
- ექსპლუატაციის პერიოდში - ორჯერ (შემოდგომა-გაზაფხულზე) კვალიფიციური ექსპერტების მიერ ობიექტის მონიტორინგი ბიომრავალფეროვნების კუთხით;
- მენეჯმენტის გეგმებისა და მონიტორინგის პროგრამის მომზადება და შეთანხმება გარემოს დაცვის სამინისტროსთან და საერთაშორისო დონორებთან;

კომპანიის მიერ ჩატარებული გზმ-ს კვლევები მისაღები და დამტკიცებული იქნა, ზემოთ ხსენებული პროექტების განსახორციელებლად.

შრომის უსაფრთხოება

დასაქმებულ თანამშრომელთა რაოდენობა შეადგენს 88 ადამიანს.

შპს ენერგოტრანსის მიზანია საწარმოო ტრავმატიზმის ნულოვან ნიშნულთან შენარჩუნება. თანამშრომლების ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება კომპანიის უმაღლესი პრიორიტეტია. შპს ენერგოტრანსის-ს ნაწილი პერსონალი საქმიანობს მაღალი რისკის შემცველ გარემოში. შესაბამისად, კომპანიის მიზანია მათი ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების დაცვა და ამ მიმართულებით მუდმივი გაუმჯობესების ღონისძიებების გატარება. მაღალი ძაბვის ობიექტებზე მომუშავე პერსონალს, ყოველწლიურად უტარდება სწავლება: ტექნიკური მოწყობილობების ექსპლუატაციის წესებში, შრომის უსაფრთხოებისა და ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებებში, აგრეთვე, პირველადი (ექიმამდელი) დახმარების საკითხებში. პერსონალის სამუშაოზე დაშვება ხდება მათი კვალიფიკაციის და უსაფრთხოების ჯგუფის გათვალისწინებით.

4. კომპანიის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

საბალანსო უწყისი

'000 ლარი	2017 წელი	2016 წელი
აქტივები		
გრძელვადიანი აქტივები	292,833	570,151
მიმდინარე აქტივები	14,638	21,075
სულ აქტივები	307,471	591,226
კაპიტალი და ვალდებულებები		
სულ კაპიტალი	(374,495)	(57,222)
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	358,596	583,760
სულ მიმდინარე ვალდებულებები	323,370	64,688
სულ ვალდებულებები	681,966	648,448
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	307,471	591,226

ძირითადი საშუალებები

2017 წლის 31 დეკემბერს შპს ენერგოტრანსის ხელმძღვანელობამ გამოავლინა ინდიკატორი, რომ კომპანიის ძირითადი საშუალებები (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული) შესაძლოა გაუფასურებული იყოს იმ მიზეზით, რომ 2017 წელს კომპანიის წმინდა საოპერაციო ფულადი სახსრების შემოდინება დაგეგმილზე ნაკლები იყო, რაც ძირითადად გამოწვეული იყო ელექტროენერგიის ტრანზიტიდან დაგეგმილი ფულადი ნაკადების ჩამორჩენით ფაქტობრივ მონაცემებთან. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენადი ღირებულება ეფუძნება მის გამოყენებით ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ხანგრძლივად სარგებლობიდან გამომდინარე გამოქვეყნებული მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირების გზით. შესაბამისად, ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღმოჩნდა უფრო მაღალი, ვიდრე მისი აღდგენადი ღირებულება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი 250,117 ათასი ლარის ოდენობით აღიარდა გაუფასურების ზარალში 2017 წლის განმავლობაში, რომელიც პროპორციულად გადანაწილდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე.

მიმდინარე აქტივები

მიმდინარე აქტივების შემცირება გამოწვეულია კომპანიის მიერ დღგ-ს აქტივის მიმდინარე საბიუჯეტო გადასახადებში გაქვითვასთან.

სესხები

2017 წელს, ფულადი სახსრების დეფიციტის გამო, სახელშეკრულებო თანხები, რომელთა გადახდის ვალდებულება კომპანიას საქართველოს მთავრობასთან დადებული ქვესასესხო ხელშეკრულების (KfW) ფარგლებში ჰქონდა, დროულად არ იქნა დაფარული კომპანიის მიერ. კომპანიამ ვერ მოახერხა სესხის რესტრუქტურის პირობების შეთანხმება საქართველოს მთავრობასთან 2017 წლის განმავლობაში, შესაბამისად, კომპანიამ საქართველოს მთავრობისგან ვერ მიიღო 2017 წელს ვადადამდგარი გადახდების გადავადებაზე ფორმალური თანხმობა. სახელშეკრულებო პირობების დარღვევა ქვესასესხო ხელშეკრულების (KfW) საფუძველზე წარმოადგენს დეფოლტის შემთხვევას, რაც საქართველოს მთავრობას ანიჭებს უპირობო უფლებას მოითხოვოს 276,166 ათასი ლარის ოდენობით (2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით) სესხებისა და კრედიტების დაუყოვნებლივ დაფარვა.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აღნიშნული სესხი რეკლასიფიცირდა მიმდინარე ვალდებულების მუხლში კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ამჟამად მიმდინარეობს მოლაპარაკებები საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან, სესხის რესტრუქტურისა და დაკავშირებით კომპანიის სასესხო ვალდებულებების დაფარვის გრაფიკის გახანგრძლივების შესახებ.

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	2017 წელი	2016 წელი
საოპერაციო საქმიანობის შედეგები	(238,748)	15,690
წმინდა ფინანსური ხარჯი	(76,393)	(50,277)
ზარალი დაბეგვრამდე	(315,141)	(34,587)
მოგების გადასახადის სარგებელი	-	1,622
წლის ზარალი და მთლიანი სრული ზარალი	(315,141)	(32,965)

შემოსავალი

'000 ლარი	2017 წელი	2016 წელი
შემოსავალი ელექტროენერგიის გადაცემიდან	33,765	33,203
შემოსავალი ელექტროენერგიის ექსპორტიდან	4,234	3,226
შემოსავალი ელექტროენერგიის ტრანზიტიდან	1,918	6,061
სულ შემოსავლები	39,917	42,490

2017 წელს ბიუჯეტით დაგეგმილი ტრანზიტის მოცულობა შეადგენდა 5,381,485,000 კვ.სთ-ს, თუმცა კომპანიისგან დამოუკიდებელი მიზეზების გამო რეალურმა მოცულობამ შეადგინა 253,991,339 კვ.სთ რამაც გამოიწვია შემოსავლის შემცირება.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

000 ლარი	2017	2016
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან	31,873	37,395
(საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული)/საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები	(2,505)	574
ფინანსურ საქმიანობებში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები	(32,494)	(38,519)
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში	(3,126)	(550)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს	5,789	6,132
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	199	207
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	2,862	5,789

ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადების ცვლილება 2017 წელს 2016 წელთან შედარებით გამოწვეულია 2017 წლის დეკემბერში გრაფიკით გათვალისწინებული გადახდის გადაუხდელობით (ქვესასესხო ხელშეკრულების ფარგლებში (KfW)).

5. კომპანიის წინაშე არსებული რისკების მართვა

ხელმძღვანელობა იღებს სრულ პასუხისმგებლობას კომპანიის რისკის მართვის სტრუქტურის ჩამოყალიბებასა და ზედამხედველობაზე. კომპანიის რისკის მართვის პოლიტიკა შემუშავებულია კომპანიის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირების, ანალიზის, სათანადო რისკის შეზღუდვების, კონტროლის უზრუნველყოფის, რისკების მონიტორინგის და შეზღუდვების დაცვის მიზნით. რისკის მართვის პოლიტიკა და სისტემა განიხილება რეგულარულად, საბაზრო პირობების და კომპანიის საქმიანობის ცვლილებების ასახვის მიზნით. კომპანია, ტრეინინგისა და ხელმძღვანელობის სტანდარტების და პროცედურების საშუალებით, მიზნად ისახავს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემოს ჩამოყალიბებას, რომელშიც ყველა თანამშრომელი აცნობიერებს საკუთარ როლს და ვალდებულებას.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის კომპანიის ფინანსურ ზარალთან დაკავშირებული რისკი იმ შემთხვევაში, თუ დამკვეთი, ან ფინანსური დოკუმენტის მეორე მხარე ვერ ასრულებს კონტრაქტით განსაზღვრულ ვალდებულებებს, რაც ძირითადად განპირობებულია დამკვეთებისგან და ბანკის ბალანსებიდან მიღებული კომპანიის კრედიტორული დავალიანებიდან.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს კრედიტის რისკის გამოხატულების მაქსიმუმს.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომლის წინაშეც დადგება კომპანია ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულების პროცესში, რაც მოგვარდება ფულადი სახსრების, ან სხვა ფინანსური აქტივების გადაცემით. კომპანიის მიდგომა ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით მიზნად ისახავს შესაძლებლობის ფარგლებში იმ ფაქტის უზრუნველყოფას, რომ მას ყოველთვის ექნება საკმარისი ლიკვიდურობა დაკისრებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად გადახდის პერიოდისთვის, როგორც ნორმალურ, ასევე დამაბულ სიტუაციებში და შესაძლებელი იქნება აღნიშნული საკითხის მოგვარება, მიუღებელი დანაკარგების, ან კომპანიის რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.

შპს ენერგოტრანსი მართავს ლიკვიდურობის მოთხოვნებს როგორც მოკლევადიანი, ასევე გრძელვადიანი გეგმების გამოყენებით. ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს კომპანიის ფულადი მიმოქცევის ყოველთვიური პროგნოზების მონიტორინგს. კომპანიამ შეიმუშავა ყოველწლიური ბიუჯეტირების პროცესი, მფლობელთან ერთად. ბიუჯეტს განიხილავს საზედამხებელო საბჭო და ამტკიცებს მფლობელი. ბიუჯეტის განახლება ხდება ყოველთვიურად, ფაქტობრივი შედეგების საფუძველზე. კომპანია მიზნად ისახავს, რომ შეინარჩუნოს ფულადი სახსრების და ფულადი სახსრების ექვივალენტის დონე, რომელიც აღემატება ფინანსურ ვალდებულებებზე მოსალოდნელ ფულად გადინებას, მომდევნო 60 დღის განმავლობაში.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, სრულად იქნა შესწავლილი კომპანიის ძირითადი საქმიანობით განპირობებული ფინანსური შედეგები, ფინანსური პოზიცია და ფულადი ნაკადები, ასევე გათვალისწინებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი შემარბილებელი ქმედებები და ვასკვნით, რომ კომპანიას ექნება საკმარისი ლიკვიდური აქტივები, შესაბამისი ვალდებულებების განსაზღვრულ დროის მონაკვეთში დასაკმაყოფილებლად.

- კომპანიის საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ არსებული სესხებიდან მთლიანი ნაშთიდან 613,269 ათასი ლარის ოდენობით, 578,394 ათასი ლარი წარმოადგენს ფინანსური ინსტიტუტების (EBRD, KfW და EIB, იხილეთ მე-13 შენიშვნა) მიმართ ფინანსთა სამინისტროს ქვესასესხო ხელშეკრულებების ფარგლებში ნაშთს, ხოლო 34,875 ათასი ლარის ოდენობით ნაშთი - ფინანსთა სამინისტროს მიმართ ვალდებულებას.
- საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსგან (საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე) მიღებულ იქნა მხარდაჭერის წერილი, სადაც საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო ადასტურებს მზადყოფნას და შესაძლებლობას, რომ საჭიროების შემთხვევაში კომპანიას გაუწიოს დამატებითი ფინანსური და სხვა სახის დახმარება, რათა კომპანიამ შესძლოს ვადადამდგარი ფინანსური ვალდებულებების დაკმაყოფილება.
- ამასთან, კომპანია აქვს 12,948 ათასი ლარის (2016 წელს: 21,016 ათასი ლარი) ოდენობით დღგ-ს მოთხოვნა, რომელიც შესაძლოა გაიქვითოს კომპანიის საგადასახადო ვალდებულებებით.

ვალუტის რისკი

უცხოური ვალუტის რისკი წარმოადგენს რისკს, რაც დაკავშირებულია სამართლიანი ღირებულების, ან ფინანსური ინსტრუმენტის მომავალი ფულადი მიმოქცევის რყევასთან, რაც გამოწვეული იქნება უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით. კომპანიის პოზიცია უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებასთან მიმართებაში, დაკავშირებულია ძირითადად ფინანსურ დავალიანებასთან, რაც წარმოდგენილია უცხოურ ვალუტაში. ვალუტა, რომელშიც ხდება სასესხო ტრანზაქციები ძირითადად წარმოდგენილია ევროში.

კომპანია არ იყენებს ჰეჯირებას, სავალუტო რისკებთან მიმართებაში.

დირექტორის მოადგილე ფინანსურ საკითხებში:

ნიკოლოზ ბიბილური

დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი

თეა ტორიაშვილი

ვალუტის რისკი

უცხოური ვალუტის რისკი წარმოადგენს რისკს, რაც დაკავშირებულია სამართლიანი ღირებულების, ან ფინანსური ინსტრუმენტის მომავალი ფულადი მიმოქცევის რეეფასთან, რაც გამოწვეული იქნება უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით. კომპანიის პოზიცია უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებასთან მიმართებაში, დაკავშირებულია ძირითადად ფინანსურ დავალიანებასთან, რაც წარმოდგენილია უცხოურ ვალუტაში. ვალუტა, რომელშიც ხდება სასესხო ტრანზაქციები ძირითადად წარმოდგენილია ევროში.

კომპანია არ იყენებს ჰეჯირებას, სავალუტო რისკებთან მიმართებაში.

დირექტორის მოადგილე ფინანსურ საკითხებში

ნიკოლოზ ბიბილური



დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი

თეა ტორიაშვილი

